

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELÉNEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FŐLSÉGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYÜL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbízásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

A jubileumi kiállításra beérkezett adományok.

Ércnemű: Örgrof Pallavicini Edéné 1 ciborium. **Fehérnemű:** Cziráky Lujza grófnő 1 karing, gróf Csekonics Endréné 11 alba varrása, gróf Wenkheim Frigyesné 12 alba varrása és mosása, Ghyczy Ida 23 ministránsing varrása, özv. Heinrich Ferencné 24 alba, 40 oltárterítő, Hunyady György grófnő 24 ministránsing varrása, gróf Cziráky Almásy Erzsébet 12 karing varrása, György Teréz grófnő 12 karing varrása és mosása, Kraemer Gézáné 12 karing, 12 ministránsing varrása és mosása, Mária Testvérek Intézete 12 karing varrása, Erzsébetrendiek zárdája 12 alba varrása, Zichy Kray Irma grófnő 12 alba varrása, Zubriczky Józsefné 6 alba varrása, Lafrankó Károlyné 1 alba, 12 palla, 25 stóla gallér, 12 purificatorium, 12 lavabó varrása, Enessay Edith 6 stóla gallér, 11 palla, 4 pár kiegészítő, Löffler Mariska 3 palla, 3 purificatorium, 3 lavabó készítése, Tuszovszky Gyuláné 60 purificatorium szegése, Rabolt Margit 1 alba himzése, Tihanyi Béláné 1 alba himzése, Hellebront Berta 1 alba himzése, Kobacsüik Angela 2 alba himzése, Puteany Ilka bárónő 2 alba himzése, Ghyczy Ida 1 alba himzése, Sára Irma 1 alba himzése, gróf Korniss Miklósné 2 palla, kománfalvi Fejérváry Coelestin 1 karing, ft. Matuszka Mihály plébános Pásztó fehérnemű, Bálint Kornélné 1 alba, özv. Rudnyánszky Ferencné 3 alba, 1 karing, 1 palla, Lafrankó Károlyné 1 alba vörös himzéssel, özv. Zuber Kálmánné 1 karing, a nagyszombati Orsolya-rend zárdája 1 ciborium köpeny, 1 alba, 25 stólagallér, 2 csipke, 18 corporale, 27 lavabó, 33 purificatorium, 22 palla, 16 humerale, a budai nők Mária-Congregatiója 12 corporale, 24 palla, 24 purificatorium, 12 kéztörölő, Felmayer Vilma 12 alba varrása és mosása, Skerlecz Mária bárónő 2 alba himzése, Madaras Józsefné 1 alba himzése, Haasz Józsefné és Emilia 1 alba himzése, Hermann Lászlóné 1 alba himzése, Herfort Irén 1 alba himzése, Fischer R 1 alba himzése, Bodnár Aranka 1 alba, Harer Gyuláné 1 alba, dr. Tuszkay Ödönné, Patzenberger, Fehrwohr, Jungmayer Mihályné, Duhant k. a., Koós Ottóné 1—1 alba himzése, Éberling Józsefné 2 alba készítése, özv. Lafrankó Jánosné 2 oltárterítő csipkével, özv. Kadlitz Józsefné, Haasz Józsefné, Holma Irma, Mastalic Annuska oltárterítő, Szeniczey Mária 1 állvány takaró, Wohlgeschaffan Mária 2 cingulus, Göndöcs J. 1 oltárterítő, Tót Sándor és Biró Rozália 1 oltártakaró.

Csipkék: Kraemer Gézáné 20 méter csipke, kézimunka, Zwekits Jánosné 15 m. csipke, kézimunka, R. Irma 50 m. csipke, kézimunka, Kovács Szidónia, Madaras Józsefné, Haasz Emilia csipkék készítése, Hengerth Szeréna 1 karing csipkéje, Harer Gyuláné több csipke, Takács Karolin karingcsipke készítése, Kraemer Gézáné 12 karing és 12 ministránsingre csipke, Metz Mária és K. több csipke kézimunka, özv. Kalandra Antalné 2 széles csipke, Duhant k. a., özv. Gorovené, Ferenc-utcai patronage, Kump Klára és Gertrud, Zubriczky Anna 1—1 csipke, Martinovics Elekné ezüst csipke 1 fekete miseruhára és csipke készítése, Brünner Mária több csipke készítése, Rózsay Valéria csipke oltárterítőre, Domenis Erzsé, Mezei Johanna, Gervay Lujza, özv. Rakitáné, Kövesi Teréz, Fábry Sarolta, Alandrik Józsefné, Kovács Szidorné, Mosincki Lujza, Tót Teréz, Mitskó Emilia, Zubriczky Lujza, Nándori Teréz oltárterítő és ministránsing-csipkék készítése.

ÖRÖKIÓDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Klott István S. J.*: Napkeltekor. — *Sz. F. H.*: A boszniai királynapok után. — *Galambos Kálmán C. M.*: Az orleánsi szűz. — *Dr. Bozóky Géza*: Egy eucharisztikus lélek a XIX. században. — Az andriai szent tövis. — A bécsi nő és az Oltáriszentség. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár*. A gyakori szentáldozás és az árvagyermek. — A gyakori áldozás és az egyke. — *Krasznay János*: Az indiánok életéből. — *Dr. Szyllaba Emil*: Gyermekevilág. — Röptében a nagyvilág körül. — Ujmise az amerikai indiánfalvakban. — Irodalom. — Egyesületi élet.

NAPKELTEKOR

NEM RITKÁN mesesik, hogy e remek szépségű völgyet, hol e sorokat írom, sűrű, nyirkos köd borítja. Beh kellemetlen ilyenkor az élet! Oda minden szépség, minden báj. Az emberek idegesek, fáznak; a madarak danája, ép mert annyira elűtő a külvilág ridegségétől, inkább sértő, bántó, mint az énekben a rosszul választott félhang; a kis mókusok, melyek máskor foghatatlan jókedvvel kergetődznek az örökzöld ágakon, most dideregve odujokban lapulnak, vagy éhségtől gyötörve eleség után futkosnak bősülten, marakodva a prédán. Önkénytelenül is eszébe jutnak ilyenkor az embernek a költő szavai:

«Mit nekem te, zordon Kárpátoknak
Fenyvesekkel vadregényes tája!»

De hamarosan megbánjuk ítéletünket, mert ime valami titokzatos erő rezzen át a légen, a lomha ködtömeg lustán, boszúsán, mint akit idő előtt vertek föl az édes éjszakai nyugalomból, megmozdul, egy ideig ide-oda támolyog, majd emelkedni kezd. Sűrűsége lassankint megritkul, itt-ott óriási darabokra szakad, egyszerre csak elakad egy-két percig a lélekzetünk. Amit e pillanatban érzünk, megközelíti némileg a paradicsomi boldogságot.

Fent az ég magasában a nyári nap teljes pompájában, távol a kopár, majd sötétzöld hegyóriások, mintha hatalmas pipafüst-felhőben az éjszakai nyugalomról méláznának, köröskörül az ébredő természet, az üde fűszál,

a virág égre nyílt kelyhe, az erdei dalosok vidám éneke. A szívek megnyílnak, a szemek tágulnak, vidámság ül az imént még mogorva arcokra.

Ó mint emelkedik ilyenkor szívünk önkéntelen is a hatalmas Teremtőhöz és zengi a zoltárokat: Uram, mi Urunk, mily csodálatos a te neved az egész földkerekségen!

Mily tehetetlenek, elenyésző csekélységek vagyunk mi a mindenható Istenrel szemben! S mily nagy az ő jósága irántunk, hálátlan teremtményei iránt!

Hasonló örvendetes jelenség játszódott le az egyházban és a lelkek világában 1905 december 20-án. Mert ime! az egyháznak és a lelkeknek is meg van az éltető, a vidámságot keltő és erőt adó isteni napjok. Napjok, mely a bánat és csüggedés kódén diadalmasan átragyog, mely elűzi az éj sötétségét és új életre kelti a szunnyadó vagy dermedő lelket, napjok, mely boldogító sugaraival a menny örömeit varázsolja a földre.

E nap, ez áldott, ez imádott nap: az «igazság napja», a szent ostyában elfátyolozott Istenarc, a legfölségebb és imádandó Oltáriszentség.

De ime e nap sem ragyogott mindig teljes pompájában. Gyönyörűségesen tündöklött a keresztény hajnalán és sugarainak éltető melegén a legbájosabb rózsák és liliomok milliói nyiladoztak az egyház édeni kertjében.

De aztán mintha homályosodni kezdett volna. Sugarai erejüket veszítették. A szívek elhidegültek. Föl-fölragyogott közben, de utána annál nagyobb homályba borult. A hivek elszoktak a legméltóságosabb Oltáriszentségtől, a rideg tisztelet, a balul értelmezett alázatosság, majd a megszokás bénító köde ült a lelkek és a fölséges isteni nap közé. Megszokták, hogy évenként csak egyszer áldoztak, sőt volt idő, midőn jámbor lelkek és Istennek szentelt szüzek csupa tiszteletből még haláloságyukon sem merték a legm. Oltáriszentséget magukhoz venni az egyház akarata és parancsa dacára. Ó fagyasztó, ó gyilkos kód!

Még mi is nagyrészt e ködben nevelkedtünk. Nem tiltottak ugyan el az Úr asztalától. De nem is biztattak, hogy gyakrabban járuljunk hozzá. A megszokás pedig elhomályosította az isteni napot és elhidegítette szívünket. Áldoztunk, miként szüleink és kortársaink, egyszer, ha buzgóbbak voltunk, kétszer, háromszor az esztendőben és ezzel azt hittük, hogy megfeleltünk az Úr kívánságának és a legm. Oltáriszentség céljának. Arra, hogy tulajdonkép naponként kellene áldoznunk, hogy az Oltáriszentség, mint valamikor a manna a pusztában, lelkünk napi tápláléka, napi orvossága: nem is gondoltunk. A kód elfogta szemünket.

Fájt ez évszázados közömbösség az Úr Jézus szent Szívének és elhároztta, hogy végre áttöri a sűrű burkolatot és megin felragyog teljes

pompájában, mint egykor a dicsőséges reggelen és megint beleragyo-
g a lelkekbe, a szívekbe, azok mélységeibe és lángra lobbantja, magához
vonzza, új életet, új vidámságot költöget bennük, a maga életét, a maga
Istenbe merült boldogságát kölcsönözve nekik. «Aki eszi az én testemet
és issza az én véremet, az én bennem marad és én őbenne.» (Ján. 6.)

Klett István S. J.

A boszniai királynapok után.

FIATALABBNAK érzem magamat! Ezt sürgönyözte a király leányának
Boszniának vadregényes csodaszép tájairól. Hisz itt még minden
fiatal. Nem is az ifjúkor, de a gyermekkor bűvös-bájos napjai jutnak
eszébe annak, ki a déli ég eme országainak földjére lép.

S mit szólna a királyok királya, mit szólna az Oltáriszentségben
élő Üdvözítő, ha őt kérdenők? A betlehemi napok újulnának föl lelkében,
bölcse dalát hallaná, mert körülötte még minden csak kezdetleges. A temp-
lomok kicsinyek, furcsák, törpék, de a nép jó, angyali.

Han Campagnie vasuti állomás közelében Boszniában, három órai
távolságra áll egy kis faházikó: ez a «Kisded Jézus szolgálóinak rendháza»,
ezt a kongregációt Jézus legszentebb Szívének apostola Stadler József
érsek alapította. Szerajevóban van az anyaház, neve: «Bethlehem».

Az érsek Han-Campagnieben vett egy darab földet a nővéreknek,
melyet József-földnek nevezett el. Az apácáknak kell ezt megmunkálniuk
és azon egy iskolát és egy otthont a szegény gyermekek közt is a leg-
szegényebbeknek: a hülye gyermekeknek alapítaniok.

A nővérek 1907-ben jöttek ide és foglalták el a kis házat, melyben
három kis szoba van és ők heten vannak.

Miután a föld még bérlő kezén volt és az apácáknak még sem iga-
vonóállatjuk, sem szerszámuk a földmunkára nem volt, a következő évben
alig volt egy kis termésük, s így ők csak szegényesen, bab, tej és krumpli-
ból éldegéltek. De azért boldogok és megelégedettek voltak. Csak egy esik
nagyon nehezükre, hogy nincs kápolnájuk és alig részesülnek lelkigondo-
zásban. A plébániatemplom egy kis óránnyira van hozzájuk, ide kell az
apácáknak járniok, ha szentmisét hallgatni vagy a szentségekhez járulni
akarnak. Rossz időben vagy nagy hóban egy nagy parasztszekéren men-
nek az istenitiszteletre.

Egyszer egy áldozár a Szentséget, melyet egy beteg már nem vehe-
tett magához — egy éjjelen át az ő kis házukban hagyta. Mily boldogok
voltak a jó nővérek! Az egész éjjelt imádságban és énekelve töltötték

mennyei vendégüknél. De milyen boldogok lettek volna még, ha kis házukban a Megváltónak egy állandó kis helyet tudtak volna létesíteni! De ki adja hozzá a szükségeseket?

Igy hát minden bizalmukat szent József-be helyezték, kinek már a földjük és maguk is fölajánlva voltak és a kis kápolna is Ő neki leendő majd fölajánlva.

Egy szent kilencedet kezdtek védőszentjükhöz és megígérték, ha egy kis kápolnához segíti őket, egy szegény gyermeket vesznek föl házukban. Novenájuknak kilencedik napján a főnöknő egy nővérrel hozzánk jött Travnikban, pénzt akart kölcsön kérni, hogy két lovat vehessenek maguknak. Amint a jezsuita-templomhoz akartak menni, észre vette őket egy Páter, ki épen pár nappal előbb hallott az apácák nagy szegénységéről és indítva érezte magát őket üdvözölni és megkérdeni, hogy nem szerezhetne-e valamit be kis házikápolnájuk számára, miután ő szegény templomok boszniai főalamiznsása.

Szavainál a kísérő nővér sírva fakadt, a főnöknő pedig nehéz sóhajjal válaszolta: «Istennek és szent Józsefnek legyen hála!» És elmondotta, hogy miképen ígérte meg a szentnek, hogy egy szegény gyermeket fognak fölvenni házukban, ha őket egy kápolnához segíti, és hogy épen ma van novenájuknak kilencedik napja, melyet a szent tiszteletére végeztek. A nővér azért sír, mert szent József oly gyorsan és oly szembetűnően meghallgatta őket.

A Páter osztozott a jó apácák örömeiben és megígérte nekik, hogy azonnal megkezdi számukra a jó embereknél a kéregetést. És alig egy hónap múlva már az apácák átalakíthattak egy szobát szent József kápolnává. Egy szegény asztalos ingyen készítette el az oltármenzát 12 frt értékben, hogy «ő is tegyen egyszer valamit szent Józsefnek».

1907-ben nov. 11-én dr. Stadler József szentelte föl a kis kápolnát és mondta benne az első szentmisét. Az egész ájtatosságnak majd az a színezete volt, mint Krisztus Urunk születésénél Bethlehemben. A parányi kápolna tele volt pásztorokkal, kik a közeli hegyekből jöttek be; közöttük férdelt a főpásztor az apostoli érsek. Amint az Urfelmutatás után a kised Jézus szolgálói a karácsonyi éneket diadalmas örömmel — «Jöjjetek imádjuk» — énekelni kezdték, kevés szem maradt szárazon. *Sz. F. H.*

«Isten igaz szeretete nem áll csupán gyönyörből és édességből, hanem mindenekelőtt abban, hogy Istennek őszintén s tiszta szándékkal szolgáljunk, mindig csak Isten akaratára figyeljünk, s készek legyünk érte mindent eltűrni és szenvedni. Ki így szeret, nem fél sem a világtól, sem a pokoltól.»

Szent Alfonz.

Az orleánsi szűz

(Folytatás.)

EILENC ÓRAKOR a máglyán kell földi pályafutását bevégeznie. E halál-nem hallatára feljajdult e 19 éves szűz és felkiáltott: «Borzasztó, hogy az én fiatal és tisztán megőrizett testemnek a tűz által kell elhamvasztatnia!» És midőn erre Cauchon a börtönbe jött, azt mondja neki: «Püspök, ön oka az én halálomnak.» Azonban ő egyre csendesebb lett és végül őt börtönéből kivezették. A vár udvarán egy talyigaféle várta, mely körül százhusz katona volt fölállítva; ezen lett ő a halpiacra vive. Janka ez úton imádkozott és sírt s a nép iránta nagy részvétet tanusított. Midőn a vesztőhelyre értek, fölolvastatott a fölötte hozott ítélet, neki pedig megengedve lett, hogy a halálra készüljön. Ezalatt ő visszanyerte ismét lelki erejét, mi is a körülözlő népre nagy hatást gyakorolt. Most azonban az egyházi ítélkezés után az akkori szokás szerint a világi hatalomnak is kellett volna ítéletet hoznia; egy hang azonban, valószínűleg gróf Warwick rouen-i várkormányzóé, a hóhérnak harsányan kiáltja: «Tedd meg a kötelességedet.» Erre Jankát két katona megragadja és a máglya felé vonszolja, hol őt az oszlophoz kötik, kezéből a feszületet kireagadják és homlokára egy szalagot kötnek, melyre írva volt: «Eretnek, hitehagyott, bálványozó», mire a mi boldogunk megjegyzi: «Nem, nem, én eretnek és hitehagyott nem vagyok; hanem jó keresztény vagyok»; azután a két dömés szerzeteshez fordulva, mondja: «Kérem önöket: mihelyt meggyújtják a máglyát, tartsák elém végig a feszületet. Én esküszöm, hogy sugallataim a jó Istentől jöttek, és mind azt a jót, amit tettem, az Isten parancsára cselekedtem. Nem; a hangok engem sohasem csaltak meg, azok valóban a mennyekből jöttek.» Ezalatt a hóhér fáklyát gyújt és ő aggódva mondja a dömés atyáknak, menjenek el a máglyától és tartsák eléje utolsó lehelletéig a keresztet.

Erre a nagy máglya kigyulad, az ártatlan áldozati báránnyt sűrű füst borítja és ő szentelt vizet kér és csak az égnek végtelen fönségű királyára gondol, ki őt Franciaország felszabadítására hívta meg; hosszú és kínzó martiriuma alatt ő csak Jézus szentséges nevét hangoztatta... Szemtanúk azt állítják, hogy a lángok Jankánk feje fölött az édes Jézus nevének betűit képezték. Egy katona a máglyáról lehullt égő fahasábot dob a tűzbe, s e pillanatban Janka utoljára oly átható hangon hívja segélyül Urunk legszentebb nevét, hogy a jelenlevők mind csodálkoznak. Erre szép lelkét Teremtőjének visszaadja, feje lehull s e katona megrettenve látja, hogy a tűzből egy fehér galamb az ég felé repül, mely látványt ő annyira meghatotta, hogy rögtön elájulva összerogy. A boldog szűz az ő isteni Jegyeséhez szállt.

A máglya végre egészen elhamvadt és midőn a hóhér azt még utoljára megbolygatta, borzadva látva, hogy e nemes szűznek az ő Jézusát követő és szerető szive egészen ép maradt: ő tehát rája olajat és kénport hint, éleszti kitelhetőleg a tüzet, de e szívnek szeretettüze hatalmasabb, mint az emésztő földi láng, a szűztiszta szív az Úr Jézusnak e kedves lakhelye nem ég el. A megrettent hóhér azután megkérdezteti az angol hatalmasságokat, mit tegyen e szívvel s a winchesteri kőszívű érsek felelé: «Dobjon mindent a Szajnába». A hóhér látta, hogy itt csoda történt és bujában a dömések zárdájába sietett, mondván: «Az Isten nekem sohasem fog megbocsátani, mert én egy szentet égettem el». Sőt az egész városban csak azt lehetett hallani: «Ő igazán szent volt; egy szentet égettek el!»

* * *

Janka egy napon 13 éves korában arra érezte magát indítatva, hogy reggeli helyett egy kis önmehtagadást gyakoroljon, bőjtöljön; dél felé ő a szülői ház kertjébe megy, mely a plébánia-templom tőzsomszédságában volt és bámul, midőn a templom felől őtet egy hang a nevéen szólítja és ő magát ragyogó fénytől körülvéve látja; ekkor ő azonnal a földre borul és a legtisztábban e szavakat hallja: «Janka, Janka, légy jó és ájtatos, szeresd az Istent és látogasd meg gyakran a templomot!» E szavakat ő fölértette, hogy magát egészen az Úr Jézusnak kell szentelnie, s azért örök szüzességi fogadalmat tett, melyet a leghívebben meg is őrizett. Az anyálok, főleg szent Mihály főangyal és a mennyben már megkoronázott szent szűzek, Margit és Katalin lettek ezentúl legbensőbb barátnői, tanácsadói és a földi élet keservei között vigasztalói.

Kedves olvasóm! Ha gyermek, ifjú vagy hajadon vagy és ha felbuzdultan akarnál szüzességi fogadalmat tenni, úgy kérd ki előbb mindig lelkiatyádnak és édesanyád vagy atyádnak tanácsát: ez a rendes út. Jankát a végtelenül jó Isten rendkívül utakon vezette, ezt ő azonnal fölismerte s azért bölcsen és jól tette, hogy az Úr Jézusnak magát azonnal eljegyezte és szent fogadalmát oly szeplőtelenül megőrizte. Az a fő, hogy állapotbeli szent tisztaságunkat az édes Jézus kegyelmével szépen megőrizzük; azért kérve-kérem főleg szegény hazámnak hajadonait: ne menjenek ők nagyobb városokba, főleg az egészen elzsidósodott Budapestre szolgálni, maradjanak ők szépen csak otthon, elégedjenek be egyszerű, de tiszta ruháikkal és csak legdrágább kincsüket, szent tisztességüket őrizzék meg az Úr Jézus szent kegyelmével!... Janka zászlóján volt az ő isteni Jegyesének képe, ő e zászló alatt harcolt és az volt az ő legszebb győzedelme, hogy ő önmagát győzte le és Jézusához még szenvedésében is hú maradt. Te is győzni fogsz, de csak az Úr Jézus kegyelmével: «Bizzatok,

Én meggyőztem a világot!» mondja Ő, és te is fogod azt mondani, de csak Átala és Vele.

Orleáns hős és szűz leánya a háborúk idején is, mikor csak lehetett, még hétköznapokon is szentmisét hallgatott, nagyon gyakran gyónt és áldozott, a csata előtt a jó Istentől győzedelmet kért, a győzelem után pedig Neki hálát adott. De midőn őtet az angolok durva hatalmukba kerítették és Rouen vártornyába zárták, e szent szokása az igazság és méltányosság arculverésével megszakítva lett; szeretetének szent tüze azonban ottan is kitört és igazán megható tényekben jelentkezett. Midőn Jankát a börtönből azon terembe vezették, hol a bírák tanácsuléseiket tartották, úgy a várkápolna előtt kellett elhaladnia. O erre azt kérdezi az őtet kísérő felügyelőtől, vajjon itt Oltáriszentség van-e? ki midőn igennel felelt, ez áldott lélek hozzá azon kéréssel fordult, engedje meg, hogy ő az ajtó előtt néhány percig imádkozhassék. A jószívű felügyelő ezt neki megengedte, és ő a kápolna ajtajánál újra kérdezi: «Igazán itt van az Úr Jézus teste?» Ekkor ő az újból igenlő válasza a kápolna ajtaja előtt térdre borul s imádja az isteni Szeretetet foglyát az Oltáriszentségben. Cauchon, ez az önfeledett püspök, neki azonban ezt is megtiltotta. Ilyen emberek itélkeztek fölötte.

Kivégeztetése napján, miután már meggyónt, szomorúan hozta föl lelkiatyja előtt, hogy félév óta nem bocsátották őtet az szentáldozáshoz; legalább most halála előtt engedjék őt az Oltáriszentségben részesülni. Az akkori szokás szerint az egyházilag elítélteknek haláluk előtt nem nyújtották a szentáldozást. A köszívű püspöknek szive most mégis meglágyult. Janka szívébe fogadta isteni Üdvözítőjét és Vele ment a tűzhalálba és végső szava, nemes szívének végső sóhaja volt

JÉZUS!

Jankát egy áruló püspök halálra ítélte, de a püspökök püspöke, a római pápa, III. Kalisztus őt anyjának és testvéreinek sürgetésére 1455-ben száznegyvennégy minden rendű és rangú tanúnak kihallgatása után ártatlannak nyilvánította; a francia nemzet színe-java sohasem tudta feledni, sőt még a hitetlenek sem igen merészelték gáncsolni; jelenleg uralkodó szentatyánk, X. Pius, pedig őtet 1909. április 18-án a boldogok mennyei karába iktatta!

Galambs Kálmán C. M.

«Ha az Isten előtt való kegyelemben előre akarsz haladni, tartsd Krisztust mindenütt szemed előtt; legyen mindenkor s mindenütt fölved: Mindent egyedül Krisztushoz való szeretetből fogok végezni.»

Szentek életéből.

Egy eucharisztikus lélek a XIX. században.

(Folytatás.)

HOSSZAS volna elszámolni mindazokat a jótékony intézményeket, melyekben a grófné tevékeny részt vett vagy épen maga alapított. Egyről mégis néhány szóban meg kell emlékeznünk. Ez a szegény betegek fölsegítségére alakult társulat, mely áldásos működését Páris legszegényebb lakosságára terjesztette ki. Alapítása a múlt század negyvenes éveire esik. Ez az egyesület 12 évi működése alatt negyedfélszázezer frankot osztott ki a szegények között, pedig csak 519 tagja volt. A társulat nemcsak a szegény betegek testi ápolását tűzte ki céljául, hanem azoknak gyakran szintén beteg lelkét is meg akarta menteni az örökkévalóság számára. A tagok látogatásait fényes siker koronázta. Gyakran a megtérés valódi csodáit jegyezhetjük föl róluk az, ki működésüket figyelemmel kísérte. De egyébként is az isteni áldás valóságos zuhatagként kísérte e jótékony nők fáradozásait. Így például 1851-ben az egyesület tagjai 16.441 beteget látogattak meg; ezek sorában 58 vette föl a szent keresztséget, 19 tért vissza a katolikus hitre, 170 megrögzött bűnös járult a gyónáshoz, 52 lett megbérmálva, 120-an járultak az első szent áldozáshoz, 1227-en kapták meg az utolsó kenetet, 1094 beteg halt meg kibékülve Teremtőjével és 177 vadházasságban élő pár lépett az oltár elé. S e tömérdek szerencsétlen között Vavasseur grófné vigasztaló angyalként jelent meg. Ki tudná megmondani, hogy miféle áldozatokat hozott e látogatásai közben a jó Istennek, csak azért, hogy egy-egy lelket megmentsen. Volt rá eset, hogy némely megrögzött bűnös csak úgy volt hajlandó magát megkereszteltetni, ha az hajnalban történik, hogy az emberek meg ne lássák s neki szégyenkeznie ne kelljen. A grófné erre mit tett? Fölkelt hajnal előtt, csakhogy védencét, kinek keresztanyaságát is elvállalta, a keresztelőkút vizében új életre kelni lássa. Vagy előfordult, hogy a vadházások egyházi esküvője után személyesen megjelent a lakodalmi ebéden, csakhogy jelenlétével rehabilitálja őket. Gyöngéd lelkülete ilyen kérdésekben kész volt a legnagyobb áldozatokra. «A lélek megmentésére nem lehet semmi áldozatot vagy fáradságot sokalni», ez volt jelszava. Ha erről volt szó, először is az Istenhez fordult s buzgó imával esdette ki segítségét, azután a megnyerendő lélekre igyekezett befolyást nyerni. Élelmiszerek, ruházat, lakbér kifizetése, gyógyszer, orvos, könyvek kölcsönzése, perek megnyerésére ügyvéd fölfogadása, szóval minden eszköz föl lett használva, de nem csüggedt s a beteg végül is megadta magát Istenének, ki viszonzásul elfogadta Vavasseur grófné fölláldozott nyugalmit, imáit, szent áldozásait, pénzét és önmegegyezésait.

Legszébb koronája azonban ez Istenért égő lélek minden vállalkozásának az «Örökimádás» meghonosítása.

Főntebb már vázoltuk, hogy ő volt e csodás szépségű áhitatosság első apostola Franciaországban. Nézzük, mit tett e téren? Ha végig nézünk a XIX. század közepéig a keresztény szeretet által létesített műveken, lehetetlen, hogy őszinte bámulattal ne adózzunk az elért eredménynek, mert iskolák, gyermekvédelem, hitterjesztés, kórházak, menházak, szövetkezetek és százakra menő egyéb intézmények vonulnak föl szemünk előtt. Csak egy Szegényről nem gondoskodtak, egy Foglyot nem látogattak meg e nemes alapítók s ez Jézus az Oltáriszentségben. Róla megfélekedtek, elhagyták, sőt föl sem ismerték. Milyen ritkaság számba ment az Oltáriszentség nyilvános tisztellete, annak meglátogatása! Vavasieur grófnának e fájdalmas tény fölött. Hogyan? Hát szabad-e arról megfélekedni, ki az erabereket annyira szerette, hogy mintegy magáról megfélekedve elhagyta égi lakát s állandóan közöttünk lakozik, csak hogy elárasszon bennünket kegyelmi kincseivel s megkönnyítsen bennünket, ha elfáradtunk az élet küzdelmeiben? Nem! Az nem lehet, hogy meglátogadjuk a rablőgyilkost, de nem törődünk Jézussal az oltárszekrényben. A legkevesebb, amit a Megváltó tőlünk elvárhat, az, hogy ne hagyjuk magára, midőn hódolatunkat kívánja ezernyi jótéteményeiért!

Vavasieur grófné elmondta tervét: az örökimádás eszméjét, *Girard József* lazarista atyának, a későbbi algeri püspöki helynöknek, aki csodálatra méltó apostoli tevékenységet tanúsított mint lelkész és misszionárius. Girard atya azt tanácsolta, hogy az egész tervet alaposan meg kell fontolni, előkészíteni s azután a párisi érsek elébe terjeszteni. Az eszme oly magas és szép, hogy okvetlenül diadalt fog aratni. Mint Vavasieur grófné bevallotta, az örökimádás eszméjét egy Mária-szobor előtti imája közben nyerte s az valósággal elragadta lelkét.

Az érsek természetesen beleegyezését adta, de elfoglaltsága, majd hősi halála meggátolták abban, hogy az ügyet lényegesen előmozdítsa s így számtalan nehézség leküzdése után csak 1844-ben lett az első örökimádás megtartva az Abbaye au Bois-i (Páris) plébánia-templomban, de csakhamar átterjedt egyéb templomokba s végre 1850-ben *Sibour* párisi érsek hivatalosan is behozta Franciaországban. Ezt követte IX. Pius pápának a következő évben kiadott rendelete, melyben az örökimádási ájtatosságot azokkal a bucsúkkal és kiváltságokkal ruházta föl, melyekkel az Romában bir. Olaszországban tudvalevőleg az örökimádás legelső apostola az 1560-ban elhalt *Ferni* József kapucinus atya volt, ki az úgynevezett «Negyvenórás imákat» hozta gyakorlatba az Oltáriszentség előtt azon 40 óra emlékére, melyet az Üdvözítő teste a sírban töltött. Így terjedt el lassanként az örökimádás mindenfelé. Néri szent Fülöp, Szalézi szent Ferenc, Loyolai

szent Ignác szintén buzgó terjesztői voltak ez ájtatosságnak, mely más alakban Franciaországban sem volt ismeretlen, de elterjesztésének s így mintegy újjá alapításának érdeme Vavasieur grófné nevéhez fűződik. Ő azonban nem csupán az örökimádás behozatalával akarta a szentségi Jézus iránti hódolatát kifejezni, hanem az ő műve volt az is, hogy a francia papság soraiban egy liga keletkezett, mely feladatául tűzte ki a szentmisének arra a célra való bemutatását, hogy ezzel kiengeszteltessenek azok a közönyösségek és sérelmek, melyekkel a Szentségben jelenlevő Üdvözítőt a világ napról-napra megbántja. E társulatnak csakhamar 800 egyházi tagja volt, közöttük mintegy 20 érsek és püspök és évenként mintegy 18.000 misét mutattak be a főtebb említett célra. Maga, IX. Pius pápa is helyeselte a nagy vállalkozást s azt bucsúkkal gazdagította.

Természetes, hogy ilyen nagy eredményekkel csak olyan tiszta szívet jutalmazhatott meg a Mindenható, minő a Vavasieur grófnéé volt, ki mindennap magához vette az áldott jó Jézust. Ez adott neki erőt, kitar-
tást és sikert. A mindennapi szent áldozásról még utazásközben sem mon-
dott le. Képes volt egész délelőtt étlen-szomjan maradni s midőn olyan helyre érkezett, hol templom volt, kiszállt és sietett a szent áldozáshoz. A múlt század első évtizedeiben az utazás még akárhányszor postakocsikon történt. Előfordult, hogy a buzgó grófnének csak épen annyi ideje maradt az áldozáshoz, míg valamelyik állomáson lovakat váltottak, de ez neki elég volt, hogy szíve vágyát lecsillapítsa s siessen magához venni Üdvözítőjét. Akinek komoly szándéka van, valóban alig ismer lehetetlen-séget célja eléréseben. «Nem engedem, mondotta Turquand jézustársasági atyának, hogy valaki jobban szeresse Urunkat, mint én.» S ez nem volt nála üres frázis, mert tényleg képes lett volna a legnagyobb kínokra is, csak hogy szívének az Úr Jézus iránti lángoló szeretetét minél jobban fokozza. A szent áldozástól semmi sem tudta volna visszatartani; azt tartotta, amit szent Gertrud, hogy örömmel sietne az oltárhoz még akkor is, ha csupa éles kardok között kellene utat törnie odáig.

S ép ilyen nagyon kívánta a gyónást is. Szeretett volna mindennap gyónni, de a mindennapos szent áldozások lelkét olyan ragyogóvá tették, hogy gyóntatótyja ugyanazt mondhatta volna el róla, amit Bellarmin bibornok szent Alajosról, ki az angyali ifjú gyónása után valósággal zavarba jött, hogy mire nézve adjon fölloldozást, mert oly csodás tiszta lélekkel találkozott. A legkisebb bocsánatos bűn már elég volt arra, hogy bánatkönnyei zápor módra mossák szívet tisztára. S a legfigyelemremél-
tőbb e buzgóságban az a körülmény, hogy az sohasem lankadt, hanem egyre erősebb lobot vetett. Tökéletes szeretetét ez egyre növekedő lán-
ggal jutalmazta legjobban Isten, ki a grófné szemeiben minden volt, hiszen a vallásért, a lelkekért, kezdve saját lelkén, bárminő áldozatra készen volt.

Kiválóan szerette a lelkigyakorlatokat. Ezekbe annyi belemélyedt s ezek annyira fölemelték, különösen szent Ignác lelkigyakorlatai, hogy valósággal elvált a földtől s lelke az égi szférákig emelkedett. Azok a följegyzések, melyeket e lelki magányban papírra vetett, élénk tanúságot tesznek arról a tökélyről, amelyet Vavasieur grófnénak elérni sikerült. Fölséges említeni, hogy az Üdvözítő iránti nagy szeretet mellett e nagy-szerű lélek a boldogságos Szűznek is legbuzgóbb tisztelői közé tartozott. Zsolozsmáját naponként elimádkozta s Mária iránti tisztelete csak újabb buzdítás volt arra, hogy a szentségi Jézushoz való szeretete is egyre növekedjék.

Három szóval lehet ezt az igazi eucharisztikus lelket jellemezni

1. Szeretet. 2. Tudomány. 3. Önfeláldozás. 1. Szeretni Jézust mindenek fölött, azok helyett is, kik őt nem szeretik, vagy épen megbántják. Pótolni azokat a szentáldozásokat, melyek elmaradnak, azokat az imákat, melyeket mások elhanyagolnak.

2. Megtanítani a szentség tudományára azokat, kik Jézust nem ismerik. Miért nem áldoznak oly sokan? Mert nem tudják, ki az, aki a szentségházban lakozik. Ezt a tudatlanságot el kell oszlatni.

3. Önfeláldozás e szent cél érdekében.* Áldozatot hozni az oltárok tisztántartására, az öröklámpákra, miseruhákra, templomok építésére stb. Ime ebben rejlik az eucharisztika minden tartalma.

Szent Ágnes officiumában olvassuk a következő szavakat: «Éjféltájban kiáltás hallatszott: Ime jön a völegény, menjetek az Úr Krisztus elébe».

Ezt a fölhívást intézte az isteni Mester Vavasieur grófnéhoz is 1868 január 21-én éjfélkor épen szent Ágnes napján, azon szentnek ünnepén, kit különösen tisztelt volt életében.

Mindössze néhány napi torokgyulladás előzte meg halálát. Hirtelen, minden föltűnés nélkül távozott el a földről az égi hazába. Nem volt szüksége hosszú előkészületre e nagy úthoz, hiszen egész élete sem volt egyéb, mint folytonos készenlét az örök élet megkezdésére.

S ha majd egykor az utolsó ítélet napján ki fog tűnni, kik szereték legjobban földi pályájukon a szentségi Jézust, Vavasieur grófné bizonyára azok sorában lesz, kiknek égi koronájában a legvakítóbb ékkövek fogják mutatni, hogy szeretetük tökéletes volt. E nagy tökélyre pedig a mindennapi áldozás vezette. Ez életének egyik legszebb tanúsága.

Dr. Bozóky Géza.

* Vavasieur grófné Versaillesben, hol 1852 óta lakott, Oltáregyletet alakított s a hasonló egyleteket mindig bőkezűen támogatta.

Az andriai szent tövis

Jézus vérének csodája napjainkban.

AZ ANDRIAI SZÉKESEGYHÁZNAK a hagyomány szerint II. Anjou Károly ajándékozta Krisztus Urunk töviskoszorújának egyik legnagyobb tövisét, melynek az a csodálatos tulajdonsága van, hogy míg rendszeren csak egy kis halvány vérfolt látható rajta, addig olyankor, mikor nagy-péntek véletlenül március 25-ére esvén, az Annuntiatio ünnepét kiszorítja, e tövisen látható vérfolt néhány milliméterrel megnagyobbodik és élénkebb vörös lesz. A kalendáriumi összetalálkozás e ritkasága épen az idén ismétlődvén. Mgr. Staiti, a jelenlegi andriai püspök, már bőjti pásztor-leveleiben kifejezte aggodalmát, hogy vajjon hitetlen korunkban fog-e csoda ismétlődni? s bűnbánatra hívta föl a hiveket, hogy a csoda ismétlődésének kegyelmét kiérdemeljék. És már mult évi július 10-én orvosok és gyógyszerészek által megvizsgáltatván az ereklyét, az ereklyetartót saját és a polgármester pecsétjével ellátva még egy szekrénybe zárta, melyet szintén lepecsételtek s az eljárásról a közjegyző jegyzőkönyvet vett föl. A szekrényt nagypénteken a székesegyházban a tömeg szemeláttára nyitották föl, az ereklyét kitették nyilvános tiszteletre s elkezdődtek a könyörgések. Miután a csoda nem következett be, az ereklyét visszavitték a püspöki palotába s a város mély gyászba borult a várva-várt csoda elmaradása fölött. Nagyszombat reggel ismét kitették s a tömeg gyászának oly hangosan adott kifejezést, hogy a szentmisét csak nehezen lehetett megkezdeni s többször félbe kellett szakítani, Gloriánál a tömeg még hangsabb zokogásba és kiáltásba tört ki — s ime ekkor az ereklye mellett őrt álló pap látja a csodát — hirtelen örömujjongás — a katonaság alig képes a tömeget visszaszorítani. Úrfölmutatáskor megérkezik az orvosok és gyógyszerészek bizottsága, mely megvizsgálja a szent tövis elváltozásait s a pecsétek sértetlenségeit és kihirdeti a csodát. Az egyik bizottsági tag kifejezvéen óhaját, hogy nagyobb világosságnál szeretné látni az ereklyét, azt a főoltárra viszik s ott a bizottság ismét coram populo eskü alatt tanusítja a csodát. Azután jegyzőkönyvet vesznek föl, mely szerint: III. Viktor Emanuel Isten kegyelméből s a nép akaratából Olaszország királyának uralkodása alatt 1910. március 26-án 13 $\frac{1}{2}$ órakor az andriai püspöki palotában Mgr. Staiti József andriai püspök fölkérésére Chieppa Rikárd, Intonti Alajos, Del Giádice Ferenc és Rikárd közjegyzők megjelentek s a püspök által fölkéretvén, hogy a szent tövis csodáját hitelesen tanusítsák, a székesegyház szentélyébe vonultak, ott megállapították a pecsétek sértetlenségét s visszavonulva a püspöki palotába, ott Terlizzi,

Sgarra, Lops Marano és Merra orvosok és Porziotte, Memeo Gioscia gyógyszerészek kijelentették, hogy a szent tövisen látható az 1909. július 10-iki jegyzőkönyvben megállapított folt ma néhány milliméterrel megnagyobbodott és élénkebb színű. Húsvéthétfőn hálaadó körmenetet tartottak, melynél a csoda még láthatóbban ismétlődött, majd április 1-én újból s azóta a csoda folyton tart, amelynek láttára a zarándokok özönlenek. A barii székesegyházban is őriznek egy Anjou Károly által ajándékozott szent tövist, melynek ugyanez a tulajdonsága; ott is megismétlődött idén a csoda, de már nagypénteken félnégykor.

A szent tövis csodája kevésbbé ismeretes, mint a szent Januarius csodája, de élénken emlékeztet arra.

A bécsi nő és az Oltáriszentség.

A BÉCSI NŐ egy típus; a Wiener Chic és a Wiener Mode világtípussá avatta őt. De ne gondoljuk, hogy a császárvárosi körutakon automobilozó arisztokrata nő s a Práter alléi között korzózó vagy a Grabenon sétáló elegáns urihölgy csak a divatnak királynője, nem! Őbenne több van: apostoli lélek. Hofbauer szent Kelemen tette az Oltáriszentség szeretetét a bécsi urinő jellemvonásává.

A hitbuzgó keresztény nőnek — akár anya, akár hajadon — mindenkor szent vágya az, hogy a szívében honoló szent érzelmeket, mély vallásosságát másokra is átszarmasztassa. E szent vágy lelkesítő tette néhány bécsi katolikus hölgyet és vagy nyolc évvel azelőtt jöttek arra a gondolatra, hogy az iskolásgyermeknek vallásoktatásának ismétlésére, mélyítésére vállalkozzanak s különösen az első gyónók és áldozók előkészítésében közreműködjenek. A bécsi katolikus közéletben oly fontos szerepet játszó Vittinghof-Schell báró kezdeményezésére e hölgyeket előbb egyik kiváló hittanár a gyakorlati vallásoktatásban tanította s így felfegyverkezve megkezdték apostoli működésüket, melynek csakhamar látható üdvös eredménye arra buzdította a tagokat, hogy az egyesület formális megalakulását is sürgessék.

Az egyházi hatóság szívesen erősítette meg az új jámbor társulatot, mert hiszen már V. Pius pápa is 1571-ben «a kereszténytan jámbor egyesülete» címén jóváhagyta azon római katolikus világiak testvérületét, kik a lelkészeknek a gyermekek, inasok és cselédek hitoktatásában segédkezet nyújtottak. V. Pál pápa pedig különös búcsukban részesítette az ilyen egyesület tagjait.

A bécsi egyesület célja: az illetékes egyházi és iskolai hatóságok

beleegyezésével az iskolásgyermekek vallásoktatásában, különösen az első gyónók és áldozók előkészítésében nevelői tevékenységet gyakorolva közreműködni és az iskolából kilépő tanulóknak is vallásérkölsős neveléséről gondoskodni. E cél elérésére szorgoskodik az egyesület, hogy tagjai a segédoktatás nyújtására az egyházmegyei hatóságtól kirendelt lelkész útján kellő előkészületet nyerjenek és az így képzett tagok a délutáni szünetekben hitoktatással foglalkozzanak.

E működésükben azonban teljesen az illető lelkésztől függnék a tagok. Vele kell megbeszélőniök a tanítandó gyermekek s a tananyagának megválasztását, a szentségekhez való bocsátást s a külső körülményeket: a hely, idő, óraszám tekintetében, az első áldozás ünnepélyességeit stb. Mindezekben az illető hitoktató lelkész határozataihoz kell alkalmazkodniök.

Hogy valósítják meg e nemes célt? A hitoktató lelkésztől kijelölt tanulók minden hét szerdáján és szombatján a Bécs városától átengedett iskolahelyiségekben gyűlnek össze. Vannak külön fiú- és külön leányosztályok az első gyónók s áldozók számára s úgynevezett ismétlőkurzusok olyanok részére, kiket a hitoktató máris előkészített, vagy akik már járultak a szentségekhez.

Vasár- és ünnepnapokra e hölgyek vezetik a rájuk bizott gyermekeket istentiszteletre! olykor meglátogatják őket otthon, hogy a szülőkre is jó hatást gyakorolhassanak. Van külön könyvtáruk, mely alkalmas olvasmányokkal látja el a tanulókat és szüleiket. Az iskolából kilépő növendékeket kath. mesteremberhez adják s megfelelő kath. ifjúsági egyesületekbe juttatják. A hitoktatások után mindenkor kis uzsonnát kapnak a tanulók, az első szent áldozás alkalmával pedig új ruhát. A jelen tanévben már 1500 gyermek részesül ilyen ismétlő hitoktatásban, a rájuk költött alamizna meghaladja a 28.000 koronát.

A keresztény szeretetnek ez újabb művét Liechtenstein Fanni hercegnő és Chotek Henriette grófnő vezetik.

«Ki a világtól fél, soha nem fog valami nagy dolgot művelni az Istenért; mert részünkről semmi Istenhez méltó nem történhetik anélkül, hogy a világ fel ne lázadna.»

«Ha Isten sok szenvedést bocsát reád, annak jele, hogy téged nagy szentté akar tenni. Az isteni szeretet lángjainak nincs jobb tápláléka a kereszt fájánál, amelyet Üdvözítőnk magának kiválasztott, hogy a kimondhatatlan szeretet áldozatát bemutassa.»

Loyolai Szent Ignác.

GYAKORI SZENTÁLDÓZÁS

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

A gyakori áldozás és az árvagyermek.

Egy kép az életből. Egy irgalmas nővér beszéli el a következőket: «Mult évben fehérvasárnaptól kezdve az árvaházban bevezettük a gyakori szentáldozást. A gyermekek első áldozása előtt fölolvastuk és megmagyaráztuk Reviczky Aladár «Krisztus testének és vérének gyakori vétele» című munkáját, melyet bámulatraméltó figyelemmel hallgattak. Valóban igaz, mi e kitűnő könyvben áll: «a gyermekek kimondhatatlanul vágyódnak az eucharisztikus Úr Jézus után, csak jól ki kell őket oktatni, hogy mi az Oltáriszentség». Az is csodálatosan, pár hét alatt beteljesedett, hogy «a gyakran áldozó gyermekeknek az Úr Jézus a nevelőjük». Most soha semmi bajunk nincs a gyakran áldozókkal, oly jók, szófogadók, szorgalmasak s bámulatos, hogy hit és erkölcs dolgában mily finom érzékre, gyengéd lélekre s öntudatra tettek szert. Azelőtt sokkal többet kellett velők vesződnünk, hogy valamit megértsenek, hogy engedelmesek legyenek. Most egy szép szó, vagy csak egy tekintet elég, hogy a jót tegyék, a rosszat kerüljék. Mondhatom — s ekkor könnyek csillogtak a jó nővér szemeiben — hogy ki vannak cserélve árváink és valóban az Úr Jézus neveli őket s azóta a mi dolgunkat nagyon, de nagyon megkönnyítette. De tessék egypár példát meghallgatni: egyiktől kérdeztem: «Fogsz-e holnap áldozni?» Azt felelé: «Igen, fogok, mert nincs halálos bűnöm s a Jézuskámat nagyon szeretem». A másiktól kérdeztem: «Miért nem áldozál ma?» Felelet: «Kedves testvér, készülés nélkül csak nem mehetek áldozni!» Egy harmadiktól: «Mikor fogsz áldozni?» Felelet: «Én mindennap szeretnék áldozni, mert jussom van hozzá». (Ime, mennyire tudatában vannak már a 8–10 éves gyermekek, hogy nekik is joguk van a szentségi Úr Jézushoz! Mily öntudat!) Egy dacos leánykát sehogy sem birtam megtörni; mióta gyakori áldozó, olyan, mint a bárány. Két

leányka így beszélgetett egymás közt: *A.*: «Láttam valamit s nem merek áldozni holnap». *B.* így felel: «Azt én is láttam, de elfordítottam fejemet s azt mondtam magamban: ez csunya dolog, nem egyezem bele, én bizony fogok holnap áldozni». A könnyekig megható, mikor elmondják, hogy hogyan készültek a szentáldozásra s hogy adtak hálát, mikép ébresztették föl kis szívükben az erények érzelmeit, indulatait. Egy züllött református apát két katolikus leányának (13 és 9 éves) mindennapi ájtatos áldozása térített vissza a kath. egyházba. E két gyermek sok szentáldozást ajánlott föl édesatyjok megtéréseért s egy nap mindhárman ott térdeltek az áldoztató korlát előtt. Lefrhatatlan az az öröm, melyet e két gyermek aznap érzett, mintha a mennyországban lettek volna! Most az apa is többször áldozik. Az árvaházba kapnak igen sokszor teljesen züllött, tudatlan s majdnem semmi erkölcsi érzékkel sem bíró gyermekeket. Említésre sem méltó kevés kivétellel mind megjavultak a gyakori áldozás következtében. Mikor egyik növendék nem mehetett az Úr asztalához, vigasztaltam őt, de a kicsi így felelt: «Kedves testvér, maga nem pótolhatja a szentáldozást semmivel! Mondhatom, hogy növendékeim jól áldoznak, hogy jól éljenek s jól élnek, hogy jól áldozzanak.»

A gyakori áldozás és az egyke.

A gyakori áldozásnak egyik legjelesebb szociális kihatása az egyke megszűnése. A szociológusok a következő orvosszert ajánlják: a kötött birtok fölszabadítását; a hadmentesség behozatalát; az elsőszülöttségi jog behozatalát; az ipari kereseti alkalmak fokozását; a földszerzés megkönnyítését; államsegélyes tehermentesítést; adóelengedést; az egykések megadóztatását; a többgyermekes családapáknak adandó kedvezményeket; állami biztosítást.

Ezen orvosszereknek erejét semmiféle szempontból sem akarom gyengíteni, de meg nem szünök hangoztatni, hogy a legfőbb, kihatásaiban a legbiztosabb gyógyerővel bíró orvosság a gyakori szent áldozás. Itt a házastársak tiszta erkölcsi érzékre tesznek szert, megborzadnak a gyermekgyilkosság gondolatától, nem veszik igénybe a javasasszonyok kuruzslásait, legyőzik a megélhetőség félelmét, nagyobb bizodalmat találnak az isteni Gondviselésben.

A katolikusoknál tehát az egyke megszűnése a gyakori szent áldozás behozatalával könnyen menne.

Egyik plébánián a gyakori szent áldozás kézzelfogható eredménye az, hogy a kath. hívek között a születések száma két év alatt 30% -al emelkedett! Ha minden plébánián behoznák a gyakori szent áldozást, úgy

rövid idő alatt sok ezerrel növekednék a születések száma s így az ország lakossága.

Ezeknek megvalósítására elég volna a Jézus Szentséges Szívének Társulata, melynek keretében a hónap első péntekéin és vasárnapjain tömegesebb gyónatás és áldoztatás szükségeltetnék nemcsak az asszonyok, de a férfi-világ köréből is.

Midőn a gyakori szent áldozás terjedése körül apostolkodunk, apostolkodunk egyúttal a magyar haza fönmaradásának érdekében is és növeljük a mennyország szentjeinek számát.

Reviczky Aladár C. M.

Az indiánok életéből.

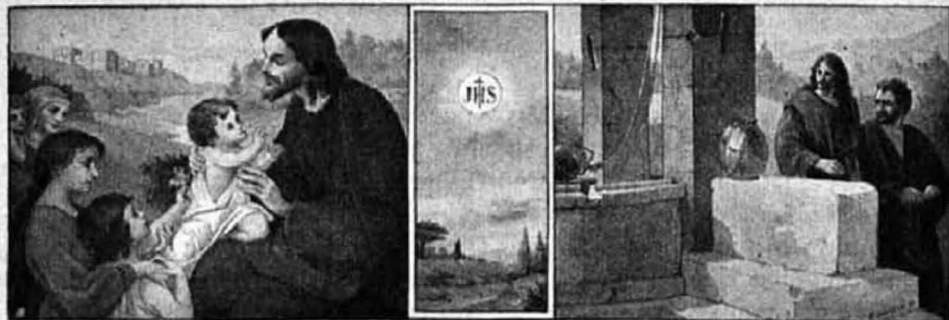
EGY ÉSZAKAMERIKAI indiántörzsfőnök egész törzsével egyetemben fölvette a kath. vallást. Buzgó katolikus lett és népe is. Egy alkalommal bement az ország fővárosába, hogy ott a kormányzó körökkel tárgyaljon egy ügyben. A tárgyalás bevégeztével megmutatták neki a város nevezetesebb épületeit. Többi között egy nem katolikus templomba is vezették őt. Az indián nézi a különben remek épületet, csodálja azt s végre így szól kísérijéhez:

— Ez aligha lesz a nagy szellem háza, mert hiányzik belőle a szív. Ha egy sátorban, vagy pedig egy nagy pajtában nincsen oltár, akkor az nem a nagy szellem lakása. S ott nem is szeretnék lenni. Inkább visszamegyek az én erdei magányomba. De ha ennek a helynek szive volna, ha itt oltár lenne, akkor szívesen maradnék itt. Térdre borulnék s beszélnék a nagy szellemmel.

***

Egy missionárius, aki több éven át működött az északamerikai indiánok között, a következőkben jellemzi az egykor oly vad, vérengző és félelmetes siouxindiánok buzgóságát. «Összejötték sok helyről, hogy üdvözölgék a püspököt és a kíséretében lévő papokat, hogy hallják az élet igéjét s a szentségekhez járuljanak. Eljött a nap, amikor közösen járultak a szentáldozáshoz. A püspök ünnepies misét mondott. A templom tömve volt. Példás rend uralkodott. Nagy áhitattal hallgatták a szentmisét. Megérkezett a szentáldozás pillanata. Lassan és tiszteletteljesen fölemelkednek a padokból, csendben és mély tisztelettel közelednek az áldoztató korláthoz a vad és félelmetes siouxindiántörzs ivadékai, hogy a béke és a szeretet királyát vegyék magukhoz. Megható egy jelenet volt az. A jelenlévők szemei könnybe lábadtak, amikor látták az egykor oly vad és harcias népet alázatosan és összeszedetten közeledni az oltárhoz».

Közli: *Krasznayánszky János.*

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Szent Alajos.

Az őrangyal. Kedves gyermekem! Sok-sok gyermeket és ijút láttam már a legfölségesebb Oltáriszentség előtt térdelni. Nehéz volna elmondanom nevüket s még nehezebb elbeszélnem, mennyire hitték, hogy a kenyér és bor színe alatt csakugyan az Úr Jézus szent teste és vére van jelen. Ó mennyire imádták a szent ostyát! Az Úristen azt mind tudja és az utolsó ítéleten az egész világnak fogja elmondani. Te is fogod hallani. nem beszélhetem el valamennyinek az ájtatosságát, de legalább azt mondom el, aki épen a tanulók védőszentje. Tanulj tőle!

Ez a szent a Gonzaga grófi családból származott körülbelül 350 évvel ezelőtt. A neve szent Alajos. Már gyermekkorában megmutatta, mennyire szereti az Úr Jézust a legfölségesebb Oltáriszentségben. Legfőbb öröme az volt, ha a szentmise ministrálhatott. Az emberek, akik őt ministrálni látták, szerencsésekknek tartották magukat. Angyalnak nevezték el, mert oly ájtatosan viselte magát az oltárnál. Maguk az áldozópapok is csak azt kívánták, hogy szent Alajos ministráljon nekik.

Mikor 13 éves lett, először járult a szent áldozáshoz. Ettől fogva alig gondolt másra, mint Jézusra az Oltáriszentségben. Öccsének, Rudolfnak, csak róla beszélt. Csak azokat a könyveket szerette olvasni, melyekben a legfölségesebb Oltáriszentségről volt szó. A szentmise alatt Úrfelmutatáskor gyakran hangosan sírt, annyira vette szívére azt a nagy dolgot, hogy az Úr Jézus leszáll az égből a földre és magára veszi a kenyér és bor alakját.

Első szent áldozásától kezdve minden vasárnap ment áldozni. De hogyan? Csütörtökön, pénteken és szombaton folyton készült a szent áldozáshoz, hogy méltóképen vehesse magához az Úr Jézust. Vasárnap elő-

szőr egy teljes órán át imádkozott, azután oly arccal járult az Úr asztalához, mintha angyal lett volna. A szent áldozás után még sokáig maradt a templomban és hálát adott az Úristennek. Ilyenkor az ő öccse, Rudolf, kiment sétálni s mikor hosszú idő múlva visszatért, szent Alajos még mindig imádkozott a lelkében lévő Úr Jézust. S így imádkozott hálladatosságból még hétfőn, kedden és szerdán; csütörtökön pedig ismét a következő vasárnapra kezdett készülni, hogy akkor áldozzék.

Néha szent Alajost kinevették nagy ájtatosságaért, de ő nem hagyott föl vele. Miksa királyunknak az özvegye, Mária királyné, meg akarta látogatni testvérét, II. Fülöp spanyol királyt. Vele ment szent Alajos is, aki akkor 14 éves volt. De a spanyol királyi palotában nem lehetett annyit a templomban, a legfölségesebb Oltáriszentség előtt, mint otthon. Mit tett? Más hely nem volt, ahol nem háborgatták volna — a fakamrában rejtette el magát és onnan gondolt órákon át az Úr Jézusra, aki a szentségházban lakik.

Később szent Alajos kolostorba lépett, jezsuita lett és meghalt 23 éves korában.

Kedves gyermekem! Szent Alajos csak ezt az egyet érezte, mikor az Oltáriszentségre gondolt: Tied vagyok, jóságos Jézusom! tied az én lelkem egészen. És csakugyan Jézusé minden lélek, mert az Úr Jézus a keresztfán megvett és az Oltáriszentségben megerősít minden lelket. Milyen erőssé tette szent Alajos lelkét! Szent Alajos oly szent volt, hogy teljes életén csak két egészen kis bűnt követett el. Ezekbe is csak gyenge kis korába esett, amikor még a legfölségesebb Oltáriszentségről alig tudott. Amióta pedig az Oltáriszentséget ismerte és imádkozott, sohasem vétkezett többé. Különösen szemérmetlen gondolata nem volt soha s azért így nevezték: angyali ifjú. Az Úr Jézus tette őt oly szentté, mert ő lakik a kenyér színe alatt és ő mindenható. Ha teheted, jer most mindjárt vagy később velem a templomba az Úr Jézust imádni vagy legalább valamely szent mise alatt mondd el a következő imát: az Úr Jézus a te lelkedet is akarja erőssé, szentté tenni.

Az én ministránsom.

Ott lakott az Üllői-úton. Velünk szemben.

Szegény fiúnak született. Édesatyjának egy kis szabóüzlete volt, amely bizony a mai nagy gyáripar mellett — hiszen már a nagy szabóüzletekre is rámondhatjuk, hogy gyártják a ruhát — nem valami sokat jövedelmezett. De a fiú szorgalmas volt, maga is keresett tanítással s így följutott a nyolcadik osztályig. Ekkor jött el nekem ministrálni. Már korán reggel ott volt az intézet kápolnájában. Várt reám. Sohasem kellett nekem

várnom rája. Szépen felöltöztetett a miseruhákba, elvégezve a misét, mindent rendberakott és ment haza tanulni. Még a téli hónapokban is pontosan megjelent reggel 6 órakor. A ministrálásra maga ajánlkozott, egész önzetlenül. Semmi érdek sem kötötte hozzám, sem az intézethez. Nem volt tanítványom, csak ministránsom.

Csendes mindennapiságban telt így el majdnem az egész iskolaév.

Az én ministránsom szorgalmas, pontos fiú volt. Szerette a könyveket, ha valamicskéje maradt abból az összegből, amit tanítással szerzett, de aminek nagy részét átadta édesatyjának, mindjárt könyveket vásárolt. Olvasott, tanult. Érezte, hogy önmagának kell fönntartania magát, hogy dolgoznia kell. De meg szeretett is foglalkozni, nemes törekvéssel, nagy ambícióval.

Azért midőn eljött az érettségi ideje, kétszeres buzgalommal fogott hozzá.

Minden eddigi indítékon kívül, még más is ösztökélte: édesatyja betegeskedett, nem birt eleget dolgozni, eleget keresni. Lassan rájaszakad az egész család eltartása. Testvérkéi is ott voltak mellette, azokról is kell gondoskodnia; azokért is kell dolgoznia. Pedig egyizben maga is beteg lett kissé s egy-két napig nem jöhetett ministrálni. Ekkor azután átküldöttem jutalmul és köszönetül fáradságáért csekélyke összeget aranypénzben. Mint mikor a pályamunkákért, avagy jóviseletért, tanulásért jutalmat osztanak.

Aznap délután kopogtatnak az ajtómon.

— Szabad — szólok rája.

Félénken kinyillik az ajtó s belép azon az én ministránsom édesatyja. Nem tudtam elgondolni, miért jön. Talán meg akarja köszönni, a küldött jutalmat? Avagy talán azt gondolja, hogy ezzel egyúttal azt is jeleztem, hogy ezután már fia ne jöjjön ministrálni s így talán attól fél, hogy ettől a keresetforrástól — ma már mindent annak tekintenek az emberek — is elesik? Pedig olyannyira rászorulnának!

Nem, egyikért sem jött!

— Főtisztelendő uram — így szólott — visszahoztam küldeményét: az aranyakat! Az én fiam nem pénzért, nem aranyért ministrált! Megbüntetne az Isten, ha az ő kegyelmeért pénzt fogadnék el, mert kegyelem az, ha a szentmisénél ministrálhatunk. Az én fiam Jézus kegyelmeért és nem pénzért ministrált.

— De, kedves barátom — mondtam — nem fizetség ez, nem vásár ez itt Isten kegyelmével. Ez jutalom azért a buzgóságért, azért a fáradságért, amellyel fia naponkint korán kelve oly pontosan szolgált a szentmisénél. Nézze, ez csak olyan jutalom, mint midőn év végén megjutalmazták az iskolában a jóviseletű fiút. Csak tartsa meg azt az egy-két

fillért, tekintse, mintha a jó Isten segítené — tudom — úgyis szűkös állapotokban!

— Az igaz, hogy szükségét szenvedünk, az igaz, hogy beteges a fiam s beteg vagyok magam is. De, Főtisztelendő Uram, ez nem hozna házamhoz segítséget. Amely dolgon nincsen Isten áldása, bármily anyagi segítséggel járjon is, az végső eredményben csak kárunkra lehet. Majd gondoskodik a jó Isten rólunk máskép. És pedig akkor inkább és hamarabb, ha én ezt a pénzt el nem fogadom — mondotta a szegény mesterember.

Szeme tele lett könnyel. Fejét lehajtotta, azzal a megadással és megnyugvással, mely csak Istent szerető lelkek tulajdona lehet. Mert nem honol béke az istentelenek szívében!...

Ez a szegény ember mennyi mást megszegyenyített!

Megvallom, bámultam, hogy itt Budapesten, ebben a nagy és mindinkább romlottabb városban ily lélekre akadtam.

Megsemmisült előttem az egész város, palotasoraival, villanyfényével, vágatató fogataival és automobiljaival együtt. Semmi becsé sem volt e pillanatban előttem a sok fénynek, pompának, gazdagságnak, mert előttem oly drágakő csillogot, mely mindezt a fényt, pompát elhomályosította s minden gazdagságnál többet ért.

Bámultam e lélek nagyságát, szépségét s láttam, hogy egy szikra fénylik előttem abból a másik, abból az örök városból, amely nem e világból való!

E szegény ember lelke gazdagabb volt, mint e nagy város milliomosainak erszénye!

Mégis csak velünk van, mégis csak velünk lakik az Úr!

Ily atyáknak fiai lehetnek csak ilyen ministránsok!... *Dr. M. K.*

Az örökimádás postagalambjai.

Kedves Szerkesztő bácsi! Egy örömet akarunk ezzel a levélkével kedves Szerkesztő bácsinak szerezeni, t. i. hogy amióta hozatjuk az Örökimádást, azóta mindig jobban és jobban várjuk az édes Jézus jöttét szentáldozásban. Azóta mindig jól tudjuk leckéinket és kedves tanítóinknak és előjáróinknak mindig szót fogadunk.

Kérjük a kis Jézust, áldja meg a Szerkesztő Bácsinkat hosszú élettel, hogy kedves lapjával még sok gyakori áldozót szerezzon a kis Jézuskánknak. Kezeit csókoljuk: *Gregorovits Ella és Szarka Ilona.*

Röptében a nagyvilág körül.

Szentségsértés Bácskában. Az Úrnap oktavájának lélekemelő ünnepi hangulatát kéthelyütt is otromba kegyeletsértés zavarta a magyar Kánaánban, Bácskában. Közmondásszerű birkatürelmünkkel odáig jutottunk, hogy néhány zsidó gyerkőc meri lábbal taposni a kalocsai egyházmegye heted-félszáz ezer katolikusainak legszentebb vallásos meggyőződését, kigúnyolva legmagasztosabb szertartásainkat. A fölháborító esetekről részletes tudósítást is kaptunk.

A választás küzdelmeiből. Úrnapján programbeszédet tartott *Bácsalmáson* a kerület néppárti képviselőjelöltje, dr. Kőszeghy Mihály. Veréb Gyula dr. szabadkai ügyvéd és szerkesztő beszéde alatt közbeszólást kockáztatott meg egy hecepolgár:

— Beszéljen a fekete miséről!

— A fekete miséről? — vág vissza éles hangon Veréb — azután épen magának, hisz azt se tudja, mit jelent, amit mondott!

Beszéde után Heitzmann Ferenc, bácsalmási káplán zárta be a gyűlést, de csattanósan. Azt mondotta: t. polgárok! hogy van-e szükség néppártra, kereszténypártra? azt láthatják az imént elhangzott közbekiáltásból. Itt, ahol 4—5 ezer keresztény polgár egybegyűlve, közel három órán keresztül hallgatja a szónokainkat, akad egy nem keresztény, aki ami szent hitünk legszentebb titkára, a szentmisére mer gyalázó közbeszólást megkockáztatni: hát van-e szükség néppártra?

Nagyon okos dolog volt, nyomban a helyszínén megadni a méltó választ a zsidóság sértésére!

Szentségsértés és lapbojkott. Egy szabadkai zsidó lap, a zsidógyerekek szerkesztésében féktelenkedő «Bácsmegyei Napló» Úrnap alkalmából durva sértést követett el a kath. vallás ellen. Gyalázta a legméltóságosabb Oltáriszentséget, kigúnyolta a katolikusokat, kik hisznek a szentségben, akik ettől és nem a föld trágyázásától várnak jó termést stb. Ezen istenkáromló

cikk méltó fölháborodást keltett nemcsak *Szabadkán*, hanem az egész egyházmegyében. Az ilyen ujság csak megvetést, bojkottot érdemel. A keresztényszocialista «Bácskai Napló» igen helyesen kiadta a jelszót a bojkottálásra s egyben a legkiméleltlenebb harcot indította meg a lap ellen. Szabadka kath. közönsége ezen szennylappal szemben remélhetőleg tudni fogja kötelességét s egyetlenegy kath. családban, egyetlen, üzletben, kávéházban stb. sem fogja azt megtűrni.

A léggerőpülő templom. A madárember bejelentette létezését. A katagó gépmadarak kibújnak a sárga hangárokból s midőn az esti csend leszáll, a madárember kifeszíti szárnyait és csodás melódiát zengve, a felhők közé repül. A repülés korszakában kísértetbe hoz minket a fenti cím. Tehát már a templomok is repülnek, szárnyai nőttek, hogy a levegő városának népeit gondoza és a madáremberhez oda is fölvigye az Istenembert az Oltáriszentségben. Még nem erről van szó. Szomorú történet. Szabadkóműves mese. Szereplői a szabadkóművesek; az ő dicső elődeik, mint ők mondják, a középkorban templomépítő céhek voltak; a mit őseik építettek, azt ők most lerombolják. Ez a repülés századának kóműves munkája. A napokban történt a franciaországi Cinqueux nevű kis községben, hogy a falu büszkeségének, az átmeneti stílusban épült (XII. századbéli) gyönyörű templomnak tornya megrepedt. A hatóság megvizsgálván a tornyot, kimondotta fölötte a halálos ítéletet: levegőbe kell röpteni, nehogy összedülvén, a szomszédokban kárt tegyen. Felsőbb rendeletre a versaillesi tüzérség egy csapata szállott ki a helyszínére és megkezdte romboló működését. Az első robbantás — öt kiló melinit — csak egy kis rést ütött az ezredéves szilárd épületen, a második robbanást is szilárdan kiállotta s csak harmadszorra sikerült szétrobbantani azt a tornyot, melytől a szomszédépületeket féltették. Így bánnak Franciaországban a középkori műemlékekkel. A jobb érzésű lapok azonban mélyen sajnálták az esetet és szemrehányást tesznek a francia műemlékek bizottságának, hogy miért nem sietett a remek harangtorony megmentésére.

A salzburgi tragédia. Július 11-én tömeges áldozással ülik meg egy életrevaló derék gyermek halálának emlékét a salzburgi szén-ségimádó társulatok tagjai. Mint annak idején az ujságok jelentették, borzasztó tragédia játszódott le Salzburgban 1909. július 11-én. Egy családanya először agyonlőtte nejét és három gyermekét, azután felakasztotta magát. A megölt leány H. Eliz, 16 éves volt s egy év óta a salzburgi orsolyiták tanítónőképző intézetének volt növendéke; épen elvégezte az előkészítő tanfolyamot s az első évi tanfolyamra kellett volna átlépnie. Abban az egy évben, mely alatt az orsolyiták növendéke volt, Isten feltűnően sok kegyelemben részesítette az elhunytat. Az év elején alkalmá volt szentgyakorlatot tar-

tani; a Jézus szívének szentelt pénteket nagyon buzgón ünnepelte meg s egyébként is szorgalmasan — hetenként — járult a szentáldozáshoz. Néhány héttel előbb a következő kijelentést tette egyik tanítónője előtt: «A múlt évben — amikor t. i. még egy világi iskolában tanult — csak ötször, akkor is kedvetlenül járultam a szent áldozáshoz; az idén már 37-szer voltam az Úr asztalánál». Nagy örömet okozott neki az is, hogy május végén a Mária-kongregáció jelöltjei közé léphetett... Tragikus halálát megelőző vasárnap áldozott s halálának napján is a szentáldozáshoz akart járulni; kérte környezetét, hogy korán keltsék föl. Ezt kívánságát, sajnos, már nem teljesíthette, mert reggel 4 órakor atyja agyonlőtte. Mikor holttestét megtalálták, boldog mosoly játszadozott ajkai körül.

Ragyogó napkelte az Athos hegy ormain. Törökországban vagyunk. Citrom, narancsfák, illatos rózsáligetek. A Balkán-félsziget keleti csucsán, az Athos-hegyi független görög szerzetes köztársaságban sétálunk. Itt-ott már olyan nézet kezdett tért hódítani, mintha a görög egyházban elhanyagolnák az Oltáriszentség tiszteletét. Mint de Meester O. S. B. «Voyage de deux Bénédictius aux monastères du Month Athos» című művében írja, ez nem felel meg a valóságnak. Az athos-hegyi zárdákban pl. igen nagy gondosság található mindarra vonatkozólag, ami az Oltáriszentség szolgálatában áll, mint a főoltár, tabernákulum szent edények, öröklámpa. Különösen tanulságos az a nagy buzgóság, mellyel a szerzetesek — és gyakran a hivek is — a szent áldozásra előkészülnek. A szerzetesek, akiknek csak egy része felszentelt pap, tizennégy, bőjti időben pedig nyolc naponként szoktak áldozni. A gyónáson kívül még 3—4 napos bőjttel készülnek a méltó áldozásra. A görög rítusnak egyébként külön officiuma is van a szent áldozásra való előkészületre és az utána való hálaadásra. Az Oltáriszentségben jelenlevő Istenember iránt való mélységes tiszteletet fejeznek ki ama szavak is (τὰ ἅγια τὸς ἁγίοις: Szentet a szenteknek), melyekkel a pap szent áldozáshoz hívja a hívőket.

Fény a londoni ködben. London háztengeréből egy csodálatos magas torony emelkedik ki. Midőn először jártam a Temze-parti világvárosban, e tornyot messziről világítótornynak gondoltam; később tudtam meg, hogy ez a katolikus székesegyház óriási kampaniléja. De hisz talán igazam is volt! Világítótorny ez a londoni ködben, mert a zürzavaros felekezetek összevisszaságába fényesen világít be e toronyból az Oltáriszentség kegyelmének sugara. Az angol katolikusok ez évi június 28-án nagy kettős ünnepet ültek. Ekkor volt ugyanis ötven esztendeje annak, hogy a Westminster-katedrálisnak, az angol anyaegyháznak alapkövét letették. És hetven évvel ezelőtt ugyancsak június 28-án ajánlották föl ünnepélyesen Angliát Isten anyjának, a Boldogságos szűznek. Wisemann kardinális még alig remélte, hogy egy katolikus székesegyház valaha létesülhet a West-

minsterben. Utódja Manning kardinális a telek biztosításával megtette az első lépést a remény megvalósítására. Azután jött Vaughan kardinális, aki ritka erélyességgel és fáradhatatlan kitartással a nagy művet tényleg megvalósította. Mostani utódja Bourne érsek a nagy elődök alkotására június 28-án rátette a koronát azzal, hogy a Westminster székesegyházat az alapkövetételének 50-ik évfordulóján az egész angol katolikus klérus jelenlétében ünnepélyesen konzekrálta. Minthogy pedig ez a nap egyúttal 70-ik évfordulója az angol hierarchia megújulásának: azért június 28-ika nagy jelentőségű kettős ünnep volt, mely egy új határkövet jelöl az Oltáriszentség világbirodalmának történetében.

Az Oltáriszentség kincsesbányája. Nemrég hozta az Osservatore Romano ama egyházi szerek kimutatását, melyeket a pápa jubileumi ajándékkul kapott s a különböző államok szegény templomai között kiosztott. E szerint kiosztásra került: 760 kehely, 338 ciborium, 205 monstrancia, 110 kusztódia, 100 szentelt olajok edénye, 36 kannácska, 23 keresztút, 56 kereszt, 406 gyertyatartó, 11 szenteltvíztartó, 78 füstölő, 30 csengetyű, 16 lámpa, 7 ereklyetartó, 12 kandelaber, 92 hordozható oltár, 32 könyvpolc, 3 keresztút, 41 kis mennyezet beteglátogatási menetekhez, 4 tabernaculum, 378 misekönyv, 10 rituálé, 3 szobor, 24 virágpohár, 16 oltárkép, 85 teljes miseruhafölszerelés, 310 füstölő köpeny, 276 velum, 450 ciboriumköpeny, 750 stóla, 215 burza, 2812 miseruha, 60 oltárvánkos, 15 ministránsruha, 16 zászló, 10 szőnyeg, 2610 alba, 1305 cingulum, 1105 karing, 1322 oltárabrosz, 60 oltárterítő, 8450 vállkendő, 7252 palla, 8718 korporále, 11.618 purifikatorium, 10.368 lavabo-kendő és 60 törülköző kendő a sekrestyék részére.

A francia iskolák padjaiból. Jutalmat osztani a hitetlenség ápolására, ez a legfrisebb ujdonság a francia egyházüldözés mezején. Dél-Franciaország egyik tanítója egy egészen új jutalmazási módot eszelt ki. Az a tanuló, aki nem járul a szentáldozáshoz, jutalmat kap. Különbözik a jutalomosztással nem fukarkodik a tanító. Egyik nap reggelén megszólítja az egyik tanítványt: «Hol voltál?!» «Szentmisén tanító úr!» — «Micsoda, a templomban? Te szerencsétlen, fanatikus idióta, sötétenc. Hogy merészkezel te a templomba menni, a legaljasabb babona tanyájára? Te számár, te papi rabszolga, 50-szer irod majd büntetésül: «Én a sötétség és a jezsuiták fia vagyok!» Majd odafordul egy másik tanulóhoz s kérde tőle: «Hát te Jules te is oly buta vagy, hogy misére jársz?» «Én misére tanító úr?» — «Nos hát hol voltál a mise alatt?» «A plébános kertjében almát loptam!» — «Bravó fiam, te fölvilágosult fej vagy, tied a legelső jutalom.» (St. Cal. Al. 1910. Nr. 8. 124. S.)

Ujmise az amerikai indián falvakban.

IROKÉZEK! Kicsoda nem ismerné e nevet, az összes indián törzsek legvadabb törzsének a nevét?! E törzs volt a ker. huronok egykori réme, s akiknek neve hallatára eszünkbe jutnak a nagy hithirdetők hős alakjai: Brébeuf, Lallement, Joques és sok más! De a szeretet «erősebb a halálnál», s a vadonnak egykori vadfiai — legalább részben — Krisztus szelid igája alá hajtották fejüket.

A megtért irokézeket védelmi szempontból a többi vad törzsek ellen szent Lőrinc folyam mentén telepítették le. Így keletkezett 1667-ben egy hitközség, 10 mértföldnyire Montrealtól a folyam jobb partján Xavéri szent Ferencnek szentelve, *Caughnawaga*, amely csakhamar mintaközséggé fejlődött. Lakóit a többi indiánok ezen megtisztelő névvel illetik: *emberek, akik nem isznak és igaz módon imádják az Istent*. Itt Caughnawagában élt *Mohawk lilioma* († 1680. április 17.) Telgakwitha Katalin, akik boldogáavatása a közel jövőben várható. E missiótelep egyike azon keveseknek, amelyek a pusztító idő viszontagságainak ellent tudtak állani. 1667—1783-ig Jézus-Társasági atyák misszióskodtak ott. P. Hugnet utolsó jezsuita után világi papok vették át a missió vezetését, majd az oblatások (1855—1892), ezeket újból világi papok váltották föl. 1902-ben — 119 évi megszakítás után — újból a jezsuiták jöttek oda, akiket az indiánok emberemlékezet óta *Ratsihenstasi onwe* = *igazi fekete kabát* néven hívtak.

Jóllehet a civilizáció behatolt már az indiánok közé is, *Caughnawaga* mégis egy külön kis világot alkot. Igaz, a civilizáció sokat csiszolt az indiánokon is, de sajátos szokásaikat, főképp mély vallásos meggyőződésüket hiven megtartották. A külvilággal való érintkezés egyik fő akadályá nyelvük nehezen való elsajátítása. Hogy a nyelvet könnyebben elsajátíthassák a jezsuiták, a fiatalabb rendtagokat hosszabb időre küldik C-ba, hogy ott gyakorlatot szerezhessenek a nehéz nyelvben. Így jutott oda Pater Gras József, még mint növendékpap, akit az irokézek nagyon megkedveltek. Közlekedett P. Gras felszentelési ideje. Az irokézek nagyon, de nagyon kívánták, hogy a főszenelés falujukban menjen végbe. Racicot, a montreali főszenelt püspök szívesen engedett a kérésnek. A papszenelés végtelen örömet okozott a rézbőrűeknek; a tőlük telhető pompát és dísz fej-tették ki, amikor a püspök falujukba érkezett. A szenelés délutánján P. Grast a szokásos «irokéz keresztséggel» törzsükbe fogadták, ami náluk a legnagyobb kitüntetés.

A szenelést követő napra tüzték ki P. Gras első miséjét. Mivel a főszenelt rendtársai, akik Bouchevilleben töltötték a szünidőt, szintén jelen akartak lenni az első szentmisén, 1/210 órára kellett a szentmise idejét halasztani. Dacára e késői időnek, sok nép jött össze, akárcsak vasárnapon.

A szent Család társulatának tagjai (P. Chaumonos József † 1693 alapítása), éhöm maradtak, csakhogy az új misés kezéből vehessék az Úr Jézus szent testét. De nemcsak asszonyok, hanem férfiak is jöttek nagy számmal. «S ha el is vesztetem a fél napi bért — mondotta az egyik — de el kell jönnöm, csakhogy lássalak».

Délután eljött a paplakba egy 77 éves indián, kérdezősködött «a fiatal fekete kabát» után:

— Eljöttem, hogy kikérjem áldását!

Az újmiséis épen abban a pillanatban nem volt otthon. Amikor ezt tudtul adták az öreg indiánnak, azt mondotta:

— Nem tesz semmit, majd megvárom őt! s indián szokás szerint rögtön helyet is foglalt.

P. Cras hazajött. Az öreg rögtön elébe ment s kérte áldását.

— Atyám — mondotta az öreg indián — már jó ideje beteg vagyok, alig hagyhatom el ágyamat s azért nem lehettem jelen tegnap a fölszentelési ünnepségen. Ma azonban így buzdítottam magamat, el kell menned, hogy megkapjad a fiatal fekete kabát áldását, ez majd használ neked. Útra keltem, útközben többször kellett megpihennem; végre ide értem s most már bírom áldásodat s boldognak érzem magam.

IRODALOM.

A gyakori szentáldozásról. Olasz, horvát és német után összeállítva. Magyarul közzéteszi *Drebitka* Ferenc S. J. főgimnáziumi tanár. Nyomatott és kapható: Werner Károlynál Kalocsán. Ára 4 fillér. 100 példány 3 korona.

A Jézus-társasági atyák temploma *Kalocsán* is, mint Budapesten, igazi tűzhelye a gyakori szentáldozásnak. Sokat tesznek a gyakori áldozás terjesztésére a főt. atyák vezetése alatt álló hitbuzgalmi egyletek, főképen a Mária-kongregációk és Jézus szentséges Szívének társulata. A gyakori, sőt mindennapi szentáldozás évről-évre örvendetesebben terjed. Hadd beszéljenek a számok! 1907-ben 51.456 volt a szentáldozások száma a kalocsai J. t. templomban, 1908-ban 75.083, 1909-ben pedig már 86.566.

Imakönyvbe ragasztható kis nyomtatványokat adnak ki a főt. atyák, hogy a gyakori szentáldozást mindjobban megkedveltessék. P. Drebitka most megjelent kis füzeté — mindössze egy kisnyolcadrét ív — is ily célból íródott. Röpirat ez a mindennapi szentáldozásról. Az Egyház tanításával s meggyőző érvekkel buzdít-bátorít a tridenti zsinat óhajának megvalósítására: «Ahányszor a szentmisénél jelen vagy... naponkint egyszer áldozhatol is!»

A röpirat irálya tömör, lendületes, bár helyel-közzel magyarosabb is lehetne. Szerző kérdések és feleletekbe foglalta fejtegetéseit. Leghoszasabban időz a fölhozni szokott kifogások, nehézségek tárgyalásánál; ezekkel azután alaposan el is bánik.

A tanulságos fejtegetésekből mutatóba ideiktatom a zárószót:

«A szentáldozás alapja és gyökere az igazi keresztény életnek. Áldozni annyit jelent, mint imádkozni; áldozni annyit jelent, mint a vétkeknek ellenállni, a lelkiismeret tisztaságát megővni; áldozni annyit jelent, mint erősen hinni, mindent föláldozni, a hit szerint és a hitből élni és a kegyelem állapotában állhatatosan megmaradni.

A szentáldozás földi paradicsom, mennyország a földön,

Menj hát, járulj gyakran, járulj mindennap a szentáldozáshoz!

Jegyezd meg magadnak ezen szavakat!

Légy apostola a gyakori, a mindennapi szentáldozásnak, terjeszd azt minden erődből!»

Reviczky Aladár jeles röpirata (Jöjjetek hozzám mindnyájan!) inkább az egyszerűbb híveknek van szánva, Drebitka atya a műveltebb elem igényeit tartotta szem előtt. Szükség is van rá, hogy az intelligenciát odavezessük a krisztusi élet forrásához — a legméltóságosabb Oltáriszentséghez.

Drebitka atya kitünő röpirata kiválóan alkalmas a tömeges terjesztésre. Ajánljuk is e célra elsősorban is a szentségi egyletek vezetőinek, továbbá a főt. hittanár uraknak s a Mária-kongregációk prézeseinek jóindulatú figyelmébe.

A füzet nyomdai kiállítása igen csinos, papírja finom; borítékklapját az «angyali kenyér» képe díszíti. Ára olcsóbb már nem is lehetne.

«Tolle et lege!» (Vedd és olvasd.) Hozzáteszem még: vedd és terjeszd!

Timár Kálmán.

Egyesületi élet

A pozsonyi Oltáregyesület jubileuma.

Az apostoli idők ragyogó erényei ujultak fel pünkösdek ünnepén a pozsonyi dóm árnyékában: a budapesti Oltáregyesület testvére, a pozsonyi Oltáregyesület ülte fennállásának félszázados fényes jubileumát. Lapunk több számában cikkeztünk e jubiláris egyesületről, melyhez úgyszólván rokoni kötelékek fűznek

minket; örömmel írunk ez alkalommal, midőn számos résztvevő között tanuskodhatunk a pozsonyi Oltáregyesületben lüktető hatalmas életről.

A pozsonyi koronázó dóm hangjai szólaltak meg 1910. május 16-án, pünkösöd hétfőn délután és a katolikus körbe hívták Pozsony társadalmát. Kohl Medárd dr. fel-

szentelt püspök ünnepélyesen megnyitotta az Oltáregyesület kiállítását. *Zandt Ödön* prelátus, a kiállítási ünnepségek fáradhatatlan rendezője igazgatói beszédet mondott, lelkes szavakban vázolta az Oltáregyesület történetét, annak jelenét és biztató jövőjét. Az Oltáregyesület a legszebb munkát végezte; annak buzgó elnöknője, *Széchenyi grófnő* és az Oltáregyesület többi tagjai művészi munkákat nyújtottak. A kiállításnak egy nagy termet betöltő helyiségében volt másnap szent Paszkálnak, a szentségi társulatok védőszentjének ünnepén az eucharisztikus papi értekezlet, melyet a dómban szentmise és szentségimádás előzött meg. Itt *dr. Breyer István* primási levéltáros tartott fényes szentbeszédet az Oltáriszentség imadásáról és gyakori vételéről.

A gyűlést Kohl Medárd dr. felszentelt püspök nyitotta meg a papsághoz intézett allokúciójával, utána *Epölyi F.* esperes tartott mélységes gondolatokkal telt felolvasást a szentáldozásról. A tetszéssel fogadott előadás után *dr. Makay Lajos*, a budapesti központi Oltáregyesület kiküldöttje tartott ünnepi beszédet, melynek tárgya volt: *Az Oltáriszentség a hivek kincse*. A szónok az oltáregyesületek megalakítását hirdette, mert a hivek azokban működve, az Oltáriszentségért fáradozva, azt valódi kincsüknek fogják tekinteni, magukénak fogják tartani. A lelkes beszéd után *Velits László* jézustársasági atya tartott szakszerű és élvezetes előadást a *Kehelyről*. Győ-

nyőré művészi minták bemutatása után *dr. Hanauer István* a magyarországi papi imaegyesület és Eucharistia Társulat igazgatója a papság eucharisztikus szervezkedését sürgette és a vidékről nagy számban összejött papságot szívhöz szóló és apostoli lélekből fakadó előadásával egymáshoz közelebb fűzte. Az elnöklő püspök befejező apostoli szavai mély nyomokat hagytak a jubiláris gyülekezetben, mely a gyűlés utáni szeretetlakomán ezen szavakkal búcsúzott: A viszontlátásra!

Gróf Szápáry Béláné. A hazai oltáregyletek jubileuma alkalmából több névről történt említés, mint amelyeknek viselői sok érdemet szereztek az oltáregyletek alapítása, mint általában Isten házának díszítése, Isten dicsőségének emelése körül. Ahol Isten dicsőségének, az eucharisztikus Krisztus imadásának előmozdításáról van szó, ott özv. gróf Szápáry Béláné Gabriella neve nem hiányozhatik; sőt, az elsők között kell, hogy helyet foglaljon. Mert bár a pozsonyi Oltáregylet vezetésében előtérbe lépni szintén nem óhajt és csak mint rendes imádó és fizető tag kíván szerepelni, mégis személyesen és saját erszényéből számos hazai templomot segítéző önkéntes adományaival; lakásában annyi egyházi ruha, stilszerű casula, fehérnemű készül, mintha az egyházi szerelvények műhelye volna; el nem felejtve a számos ezüst-arany tárgyakat, kelyheket, melyeket főri bőkezűséggel juttat szűkölködő templomoknak.

Özv. gróf Szápáry Béláné érdeme az Oltáriszentség havi imáadásának behozatala a pozsonyi Szt Orsolya-templomban is. És amennyit jelenleg fáradozik a most épülő új gimnáziumi templom stilszerű kiépítése és belső berendezése körül, arra csak egy igazi vallásosságtól egész a szenvedélyig áthatott szív és lélek képes. Aki tudja, mily nehéz, kínos betegség gyötörte gyöngye testét éveken át, — és most látja, miként használja föl visszanyert gyöngye egészségét az Úr szolgálatában, annak önkénytelenül eszébe jutnak az írás szavai: «Zelus domus tuae comedit me — A buzgóság házad iránt megemészt engem». — És mégis, e buzgóság, mintha nem emésztene, nem merítené ki, hanem inkább mindig újra fölviillanyozná a nemes grófné életerejét és új tettekre lelkesítené. Ő valóban életet merít az élet forrása iránti folytonos gondoskodásából.

Ex fide vivit — a hitből él!

Adja Isten még számos évekig — a szegény templomok és egyéb szegények és szűkölködők javára és saját örök jutalmának gyarapítására!

Az erdélyi Oltáregyesület jubileuma. A Királyhágtónúli Oltáregyesület is jubileumát ünnepli, melyről a következő örvendetes közleményt kaptuk:

Központi egyletünk tizéves jubileumán (1910. február 20-án d. u. 5 órakor) tartott hangversenyen az egylet igazgatója «A beszélő számok» címe alatt szabad előadást tartott az egyletnek tizéves mun-

kálkodásáról. Beszámolója a következő volt: Szeretem a számokat, mert azok őszinték, igazak, nincs bennük csalafintaság, szigorúan ragaszkodnak az igazsághoz. Beszélnek a számok kedves dolgot, épületes dolgot, ijesztő, félelmeteseket, a szerint, hogy honnét, miből nőnek ki. Az alkohol számai megrendítenek, mert azt beszélük, hogy mi 90 százalékban alkoholista szülőktől származtunk; a halál számai beszédére hidegség fut végig rajtunk; az életkor évei nagyon kényes témát bolygatnak különösen a gyenge nemnél; a pénznek minél több és beszédesebb számai legyenek, ez a közóhaj.

A mi számaink édesek, kedvesek, drágák, mert áldozatos, gyengéd, finom női szivekből, lelkekből fakadnak.

Most tehát kedves, épületes számaim, én elhallgatok s most ti beszéljetek.

Az erdélyi egyházmegyében van összesen 130 egylet, 21 ezer taggal. A központ alakult 1898. november hóban. Tíz év egy egylet életében nagy idő, mikor a szívek közömböségével kell folyton küzdenie s az embereknek oktalan érzékenykedésével.

Az akkori tisztviselők ezek voltak: Elnök: Ávéd Jákóné, alelnökök: Jakabffy Albertné, Korbuly Ignácné, főjegyző: dr. Csubry Bonifácné, aljegyzők: dr. Szőke Ákosné, Andrassy Berta, pénztáros: Roska Józsefné, ruhatáros: Fogarasi Jánosné.

Igy indult meg az egylet 130 taggal dr. Ujfalusi József igazgatása

mellett 1898-ban. Dr. Ujfalusi 1900-ban lemondván, helyette Soóthy Gyula vette kezébe az igazgatást.

Rendezett öt kiállítást: 1901., 1902., 1904., 1906. és 1908. években. Segélyezett 1901-ben 20 templomot, 1902-ben 31-et, 1904-ben 46-ot, 1906-ban 52-t és 1908-ban 54 templomot, amikor a pápa jubileumára egy misszió kazettát s több értékes egyházi ruhákat küldött Rómába. Az öt kiállítás értéke meghaladja az 50 ezer koronát. Gyűjtött az egyleti zászlóra 1901-ben 810 koronát; 1903-ban a zárdai szentségtartóra 603 koronát. Jegyzőkönyvet a nagy könyvben 96-ot olvashatunk.

A mostani tisztikar ez: elnök: Áved Jákóné, alelnökök: Korbuly Ignácné, Guardazonyi Józsefné, főjegyző: dr. Csubry Bonifácné, aljegyzők: dr. Szöcs Ákosné, Suhr Károlyné, pénztáros: Roska Józsefné, ruhatáros: Fogarasi Jánosné, igazgató: Soóthy Gyula, díszelnökök: özv. Majláth Györgyné és báró Huszár Károlyné.

A számok elhallgattak.

Nem beszélnek csak holnap; hogy kedves dolgot vagy kellemetlen dolgot beszélnek? — nem tudom. Kívánom, hogy minél öröndetesebb nyilatkozatot tegyenek a hangverseny után. Másnap reggel a számok nem épen jó kedvvel ébredtek s bizony csak úgy mogorván mormolták el azt, hogy az összes bevétel 465 K 70 f, a kiadás 125 K 92 f, az egylet pénztárába vándorolt 339 K 78 f.

† Dr. Mikita Sándor. 1855—1910.

A magyar Oltáregyesületeknek nagy

veszteségük van. Dr. Mikita Sándor meghalt. A munkácsi egyházmegyének tudományban és munkában talán legnagyobbika dőlt ki benne. Fáradszomjas munkás férfiú volt, a székeskáptalan disze az ungvári püspöki theologiai lyceum tudós professzora, dr. Mikita Sándor örkanonok, budafelhévvizi c. prépost, aki most életének 55-ik, áldozópap-ságának 30-ik s tanári működésének 25-ik évében, május 27-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Rövid, de fájdalmas betegség csapott le villám módjára, hogy kidöntse az erős, a hatalmas férfit. Egy fogpiszkálóval szúrta meg az ujját, azonban még így, felkötött kézzel is tovább járt a templomba és prédikált lelkesedéssel. Vérmérgezés állott be s egy munkás élet véget ért.

Mikita Sándor 1855-ben, Ung-megye Alsó-Ribnice nevű községében született, hol édesatyja gör. kath. lelkész volt. Iskoláit Ungváron végezte, a hittudományokat a budapesti egyetemen hallgatta. Tanulmányi előmenetele mindenütt és minden osztályban kitűnő volt, miért is még felszentelése előtt az ungvári kántortanítóképző intézet segédtanára lett. 1879-ben a bécsi felsőbb Szent Ágostonról nevezett hittudományi intézetbe lépett, közben 1880-ban fölszentelték és 1883-ban, mint a hittudományok doktora tért vissza az egyházmegyébe. 1883. aug. 6-án az ungvári hittudományi főiskola tanára lett és egyúttal a papnevelőház prefektusa. A szemináriumban a szigorú, de mindig igazságos prefek-

tust a kispapok nagyon szerették. Kilenc évi prefektuskodása után 1892-ben a papfiárvaintézet igazgatója lett és az ott töltött öt évet életének legszebb, legkedvesebb napjai közé számította. Pontossága, törhetetlen szorgalma, kitartó munkálkodása gyorsan hozta meg neki az elismerést. 1890-ben t. esperes, 1891-ben szentszéki tanácsos, 1892-ben t. kanonok, 1896. szept. 19-én valóságos kanonok. 1897-ben oldal-kanonokká és püspöki irodaigazgatóvá, 1899-ben székesegyházi parochussá, 1900-ban budafelhévvizi c. préposttá lett. Legjobban ismerik őt tudományáról. Dogmatikai előadásai, bölcséleti scriptumai értékesek. Számos önálló értekezést írt még fiatal tanár korában a *«Kelet»* című újságba. 1889-ben megindítja a *Felvidéki Siont*. 1899-ben átlépett a könyvirodalom terére s kiadta az *«Institutiones de ss. Patribus»* című latin nyelvű s *Egyházi Tipikon* ószláv nyelvű munkáját. Mindkét munkáját elismeréssel fogadta a kritika. 1891-ben kiadta nagy liturgikáját magyar nyelven a gimnázisták és kis elemi liturgikáját a népiskolák számára. 1894-ben kiadta az *«Elemi egyháztörténelmet»*, 1895-ben nagy *«Egyháztörténelmet»*, amelyet teológián alkalmaznak tankönyvül, — 1895-ben oltáregyleti és rózsafüzértársulati imakönyvecskéket ad ki, 1900-tól szerkeszti az egyházmegyei *Directoriumot*; 1901-ben kiadja az *Elemi és közép kátét*. Szentbeszédeit sajtó alá kezdte rendezni, de annak megjelenését nem érthette meg.

Valóságos szervező tehetség volt; ahol működött, mindenütt rendet létesített. *Megalapította az Oltáregyletet, megírta a gör. kath. oltáregyleti tagok vezérkönyvét, majd megalapította a Rózsafüzér imatársulatot*, szentségimádó papok társulatát az egyházmegyéjében. Legkedvesebb foglalkozása volt a tanítás. 25 évig volt tanár. Gyönyörű előadását élvezettel hallgatták növendékei, kidolgozott praelekcioi voltak, amelyek magas színvonalon álltak. A legutóbbi években létesítette a kántorok *Erzsébet házát*. Sokan sajnálják, sokan fájlanak távozását. Sokat vesztett benne a magyar katolicizmus, és az Oltáregyletet, melynek a görög katolikusok között ő volt legbuzgóbb szervezője.

Kalocsa. Május 8-án rendes havi ájtatosságát tartotta a kalocsai Oltáregyletet. 9 órakor egyleti szentmisével és közös szentáldozással kezdődött az ájtatosság, folytatódott a szentségimádással és befejezést nyert a délután 4 órai litániával. A szokásos szentbeszéd az igazgató távolléte miatt ezúttal elmaradt. A szentmisét és áldást Wiederkehr József dr. papnevelő-intézeti lelkiigazgató tartotta. Az istentisztelet fényét nagyban emelte a kéthangú közös ének.

Itt említjük meg, hogy Kalocsa közönségének is volt már alkalma az Oltáriszentség képeit (Filkorn Jenő vetítőkép-kölcsönző vállalata) meg szemlélni. Még a nagybőjt folyamán (febr. 27-én) lőnek bemutatva a képek a helybeli kath. legényegyletben.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Prohászka Ottokár eucharisztikus elmélkedésének *Wense bárónó* tollából *Die Liebe bis ans Ende* cím alatt megjelent kötetében a kérdezett rész a következő:

Das Allerheiligste Sakrament charakterisiert treffend unser übernatürliches Verhältnis zu Gott, es drückt aus, dass wir mehr als Gäste und Fremdlinge, dass wir «Bürger und Hausgenossen Gottes» sind. Gottes Stadt, in der wir Bürger und nicht Fremdlinge sind, ist die Kirche, seine Wohnung das Allerheiligste Sakrament. Und auch da sind wir nicht bloss Gäste hier, bei ihm, sind wir zu Haus! Diese innerliche Beziehung zu Jesus ist fürwahr ein süßes, starkes Band, ist der Springquell des Gebetsgeistes; sie führt die Pflicht der Anbetung und Gottesverehrung eindringlich zu Gemüte und überflutet meine Seele mit Freude, mit kräftigen, frischen Gefühlen, die mich anmuten, als wäre ich in taufrischem, blühendem Alpental, wo alles unberührt und mählich ansteigt, wo der nimmermüde Bach munter dahineilt und die Berge rings gleich Riesenwellen aufgetürmt, die Seele himmelwärts ziehen; als stünde ich im überwältigenden Schweigen des Hochgebirges, in der Feiertagsstille einsamer Höhen, wo es keinen Werktag gibt; als wiegte ich mich in den Fluten des Meeres und ahnte die mächtigen Kämpfe in seinen Tiefen... So wird mir, da ich die innere Welt, das Seelenleben Jesu betrachte, mich mit ihm erhebe, mit ihm freue oder weine.

Az Oltáriszentség alföldi védőbástyájáért!

Szeretettel kérjük az «Örökimádás» m. t. előfizetőit, hogy a jelen számhoz mellékelt 1 drb sorsjegyet megtartani és az árát, 1 koronát, a szintén idemellékelt póstautalványon — reá jegyezvén a sorsjegy számát — megküldeni szíveskedjenek.

Aki pedig bármely oknál fogva a sorsjegyet meg nem tarthatja, szíveskedjék azt másnál elhelyezni és az illető nevét, lakását és a sorsjegy számát a pénzautalványon velünk tudatni.

Ki pedig a sorsjegyet sem maga meg nem tarthatja, sem másnak át nem adhatja, azt arra kérjük, hogy a sorsjegyet nyitott borítékban 2 filléres bélyeggel nekünk visszaküldeni szíveskedjék.

Aki teheti, rendeljen még több sorsjegyet.

Nagy szükségünk van a m. t. előfizetők támogatására.

Kelt Kiskúnmajsán, 1910. május hó 16-án.

Varga Mihály,

a Katolikus Kör elnöke.

Örömmel közölve e lelkes felszólítást, a szent ügyszökhöz előfizetőink buzgó támogatását kérjük.

Budapest, 1910. július 1.

Dr. Makay Lajos,

az Örökimádás szerkesztője.

Zarándoklat Lourdesba. Dr. Kohl Medard püspök, dr. Nemes Antal praelatus, budavári plébános és Gaibl Sándor pozsonyi apátkanonok személyes részvételével és lelki vezérlete alatt Schweiz legszebb pontjainak érintésével f. é. július hó 26-án zarándoklat indul Lourdesba. Jelentkezéseket már csak július hó 5-éig fogad el Gaibl Sándor apátkanonok (Pozsony, Káptalan-utca 3.) Ugyanott programok is kaphatók.

Új díszmunka.

Siessen megrendelni.

❖ ❖ **A BUDAPESTI** ❖ ❖
KÖZÉPPONTI OLTÁREGYESÜLET
❖ **FÉLSZÁZADOS TÖRTÉNETE** ❖

Közzéteszi: **dr. Makay Lajos**, az «Örökimádás» szerkesztője.

A vaskos díszmunka fényes műnyomó papíron harmadfél száz oldalon száznál több fényes képpel illusztrálva jelent meg. Kitűnő vezérkönyv.

Ára 2 korona 50 fillér.

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.
Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegeházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill.
Kötve 120 Kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Sajtó alatt.

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 160 Kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb. 8 Kor.

Kaphatók a Lazaristáknál. Budapest, IX., Gát-u. 6.